Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 146 (1141) | Łódź, Niedziela 26 Czerwca 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג כו סיון תרפ"ז. | Nr. 146 (1141)

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

לעאן דאדע אנטלאפען פון טורמע.

זיינע אנהענגער האבען איהם אויף אן אָריגינעלען אופן ארויסגעגנב'עט.

פאריז, 25 (ספ. טעל.) דער אנפיהרער פון די ראיאליסטען לעאן דאדע איז אנטלאפען פון טורמע אויף זעהר אָריגינעלען אופן:

נאכטען האט מען פון אינערן-מיניסטעריום אָנטעלעפאָנירט צום רעקטאָר פון טורמע, אין וועלכער ס'געפינט זיך לעאן דאדע, אז די זיצונג פון מיניסטערן-ראט האט באשלאָסען צו באפרייען דאדע פון טורמע. ווען דער טורמע-דירעקטאר האט געוואָלט עפּיס נאכפרעגען, האט מען איהם געענטפערט: „נישט דיין זאך צו פרעגען, באפרייען און גענוג.

דער טורמע דירעקטאר האט אבער זיך נישט געוואָלט דערמיט באגנוגענען און אָנטעלעפאָנירט ת'כף צוריק אין אינערן-מיניסטעריום. פון דאָרט האט מען איהם אָבער נאכאמאָל געענטפערט, אז ער זאָל דאדע'ן באפרייען. נישט האבענדיג מעהר קיין שום ספקות איז דאדע באפרייט געוואָרען.

ווי ס'האט זיך שפעטער ארויסגעשטעלט, האבען דאדע'ס אנהענגער אין א געוויסען מאָמענט פארנומען אלע 11 נומערען פון די טעלעפאָנען, וועלכע געפינען זיך אין אינערן-מיניסטעריום און אזוי אָרום אויף א שווינדלערישען אופן באפרייט זייער אנפיהרער.

די פאָליציי זוכט דעם אנטלאָפענעם.

פראָצעס נעגען די אָנפאַלער פון וואשאני.

בודאפעשט, 25. (יט"א פעלע גראפיש) דאס געריכט האט ארויסגעטראָגען דעם אורטייל איבער די אָנפאַלער אויפ'ן געוועזענעם ליבעראַלען מיניסטער וואשאני. 1 באשולדיגטער איז פער'משפט געוואָרען אויף צו באצאָהלען 48 פענגא (אנ'ערך 6 דאָלאר) שטראף. דער צווייטער – צו 3 טעג ארעסט און 14 פענגא שטראף.

אונטערשטיצונגען פאר פאמיליעס פון רעזערוויסטען.

אָנגענומען דער פאָרשלאג אין דער מיליטער-קאָמיסיע.

וואַרשאַ, 25. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט). פרייטאָג איז פאָרגעקומען א זיצונג פון די מיליטער-קאָמיסיע ביים סיים. אויף דער טאָג-אָרדנונג האט זיך געפינען דער פאָרשלאָג פון פ.פ.ס. און נ.פ.ר. וועגען אונטערשטיצונגען פאר די פאמיליעס פון די רעזערוויסטען, וועלכע ווערען גערופען אויף מיליטער-איבונגען.

דער פאָרשלאג פון פינאַנץ-מיניסטעריום האט ערקלערט, אז די רעגירונג האט נישט קיין קוועלען אויף דער אויסגאבע.

דער פאָרשלאָג וועגען אונטערשטיצונגען איז דאָך דעם אָנגענומען געוואָרען.

OSTRZEŻENIE.

Ostrzegamy ogół kupiecki przed nieuczciwą firmą

„H. LANDAU i M. KRZĘTOWSKI" w Krakowie Miodowa 9,

których przedsiębiorstwo przepisane zostało na własność żon właścicieli. Posiadamy protestowane akcepty oraz weksle powyższej firmy, dotychczas niewykupione. Wzywamy zatem posiadaczy protestowanych weksli wyżejwymienionych, zgłosić się do nas w celu wspólnego przedsięwzięcia kroków dla ogłoszenia upadłości.

B. Kräkowski i M. Krygier,
Łódź, Piotrkowska 49.

677

היינט, זונטאג, דעם 26-טען ד.ח. 3 א זייגער נאכמ. קומט פאר אין

יתומים-אינטערנאט פון העלענובעק

דאס פייערליכע לעגען פון א ווינקעל-שטיין צו דער

אראנזשעריע אויפ'ן נאמען פון יונג פער-שטאָרבענעם וויצע פרעזעס פון אונזער פֿאַרבאַנד

ס. פרעהליך

ביי דער פייערונג וועט אויך געמאכט ווערען א הזכרה נאָכ'ן פערשטאָרבענעם

אַלע מיטגלידער און סימפּאַטיקער פון פערשטאָרבענעם ווערען געבעטען צאָהלרייך צו ערשיינען.

יעדע 10 מינוט געהט אפּ א טראַמוואַי פון באַלוטער-פלאַץ, אפּשטעלען בײַ דער רעמיזע פון העלענובעק (זגערזשער טראַמוואַי).

די פערוואלטונג

פון צענטראַלען סוחרים- און פאַבריקאַנטען-פערבאַנד

אויף לאָדזער וואָיעוואָדזשטווע (פּיעטריקאָווער 10).

712

הגמנסיה העברית „יבנה" בלודז

מתמקבלים תלמידים לכל המחלקות VI – A1 בכל יום בלשכת הגמנסיה רחוב ציגילנינה 75.

בשנת הלמודים הבאה תפתח גם מכינה A^0 בשביל ילדים בני 6 בלי כל הכנה.

המנהל.

עס ווערען אָנגענומען תלמידים אין אַלע קלאסען (A – VI) יעדען טאָג אין דער קאַנצעלאַריע פון דער גימנאַזיע ציגעל-גאַס 75.

צום נייעם שול-יאָהר ווערט ערעפענט א מכינה A^0 פאַר קינדער פון 6 יאָהר אָהן שום פאָרבערייטונגען.

דער דירעקטאָר

995

8-io klasowe Gimnazjum Męskie

z prawami GIMNAZJÓW PAŃSTWOWYCH

L. Szakina w Łodzi, Piotrkowska 18.

די איינטריטס עקזאמענס וועלען דויערן ביז דעם 28. יוני.

אנמעלדונגען פון נייע שילער נעמט אן די קאנצעלאריע פון 9 ביז 1.

Dyrektor CZ. BAGIEŃSKI.

640

דעם טיפסטען ביילייד דריקען מיר אויס אונזער מיטאַרבעטער פון דער פירמע ראָזענבלום ה' שמואל אלעזר בושאַ צוליב'ן טויט פון זיין אומפערגעסליכע

מוטער נ"ע

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים!

מענער-פערזאנאל

פון דער פירמע צ. ראָזענבלום, פּיעטריק. 38.

ס'איז שוין ערשינען

No 8 „דער יתום"

צייטשריפט געווידמעט די ענינים פון יתומים-פערזאָרגונג, קינדער-ערציהונג און פרויען-שוץ

מיט א זעהר רייכען אילוסטרירטען אינהאַלט.

צו בעקומען אין אדמיניסטראַציע: לאָדז, שענקיעוויטש 3/5

פון 10 ביז 2 בטאָג און פון 4 ביז 8 אין אָוונט.

די פערוואלטונג

פון דער געזעלשאפט צו פערפלעגען קראנקע

„בקור חולים" און „אוזדראָוויסקא"

דערמאָהנען, אז די

אלגעמיינע פערזאמלונג

קומט פאַר היינט, זונטאג, דעם 26 יוני. י. אין אייגענעם לאָקאַל 4 א זייגער נאָכמיטאָג און אז זי ווי זי קומט שוין פאַר צום צווייטען טערמין, וועט זי זיין גילטיג ביי יעדער צאָהל מיטגלידער לויט דעם פעראיינס אוסטאַוו.

737

נאָך קורצע און שווערע ליידען איז נפטר געוואָרען אונזער ג' מיטגליד

ר' יוסף חיים דאבסקי נ"ע

די לוי' קומט פאַר היינט, זונטאג 2 א זייגער מיטאָג פון טרויער-הויז, פאַדושעטשנאַ 29.

גלייכצייטיג ווערען געבעטען אַלע מיטגלידער צו קומען און אָפּגעבען איהם דעם לעצטען כבוד.

די חברה „עץ-החיים".

אחרי מחלת כבדה וממושכה גוע ויאסף אל עמיו בשנת הששים וחמש לימי חייה אמנו האהובה, זקננו, אחותנו

ביקה אשת ר' מענדיל ז"ל צעדערבוים נ"ע

ההלוי' תהיה היום ביום א', בשעה $11^1/_2$ בצהרים ממעונה, יערוזאלימסקא 8,

השרויים בצער עמוק משפחתה המתאבלת.

הלואה־אונטערהאנדלונגען איבערגעריסען

בעלוועדער נישט מסכים געווען אויף די בעדינגונגען פון אמעריק. קאנסארציום

ווארשא, 25 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט זיינען איבערגעריסען געווארען די אונטערהאנדלונגען וועגען דער אמעריקאנער הלואה. די אונטערהאנדלונגען זיינען איבערגעריסען געווארען צוליב דעם תנאי, אז פוילען זאל פער'משכנ'ען די הכנסות פון צאל. דאס פינאנץ־מיניסטעריום איז אויף דעם בעדינג איינגעגאנגען, אבער דער בעלוועדער האט דאס אפגעווארפען. דאן האט זיך געהאנדעלט וועגען געבען דעם קאנסארציום א 3 חדשים'דיגע אפציע. אבער אויך אויף דעם איז דער בעלוועדער נישט איינגעגאנגען.

וועגען ענטפער צו די סאוויעטען.

קאנפערירט מאַרשאל פילסודסקי מיט'ן אויסערן־מיניסטער.

ווארשא. 25. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). פרייטאג שפעט אין אוונט האט דער מארשאל פילסודסקי אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן אויסערן־מיניסטער זאלעסקי.

ווי מיר דערוויסען זיך איז די קאנפערענץ געווען געווידמעט דעם ענטפער אויף דער סאוויעטישער נאטע און די פראגע וועגען פינאליזירען דעם ענין פון דער אמעריקאנער הלואה.

צושטאנד „אהן־קאנטראקט“

צווישען דײַטשלאנד פון פראנקרייך.

בערלין, 25 (סב. טעל.) די דייטשע רעגירונג האט בעקומען א דעפעשע פון איהר פאריזער דעלעגאציע, אז ס'איז נישטא קיין אויסזיכטען צו פערלענגערן דעם דייטש־פראנצויזישען האנדעלס־פראוויזאריום

די דייטשען האבען געוואלט, אז דער פראוויזאריום זאל פערלענגערט ווערען אויף 1 יאהר, די פראנצויזען זיינען דערויף נישט איינגעגאנגען. פון 1 יולי ווערט אלזא א צושטאנד „אהן־קאנטראקט.

שארפע פראטעסט־נאטע פון יאפאן צו כינא

צוליב דער אנטי־יאפאנישער אגיטאציע.

לאנדאן, 25 (אטע) די יאפאנישע רעגירונג האט ארויסגעשיקט א שארפע נאטע צו דער נאנקינער רעגירונג צוליב דער אנטי־יאפאנישער אגיטאציע, וואס ווערט געפיהרט אין כינא מיט'ן אנטייל פון דער כינעזישער מאכט.

די נאטע ווייזט אן, אז די כינעזישע סוחרים, וועלכע האנדלען מיט יאפאנישע סחורות ווערען איינגעשלאסען אין אייזערנע שטייגען און אויסגעשטעלט אלס שאנד פאר דער עפענטליכקייט. די נאטע ווייזט אויך אן, אז די יאפאנישע סחורות ווערען באיקאטירט.

שווארצבארד איז נישט קיין קאמוניסט

שרייבט די רוסישע אפיציעלע צייטונג „איזוועסטיא“

מאסקווא. 25 (סב. טעל.) „איזוועסטיא“ שרייבט אין אן ארטיקעל, דאס די בעהויפטונג פון דער פראנצויזישער צייטונג „פיגארא“, אז שלום שווארצבארד איז כלומרשט א קאמוניסט און האט זיין טאט אויסגעפיהרט אלס שלוח פון דריטען אינטערנאציאנאל, איז דורכאויס פאלש, שווארצבארד איז אן אויסגעשפראכענער בורזשוי און האט דערשאסען פעטליורא'ן אלס נקמה צוליב די צעהנדליג טויזענדער פאגראמירטע יודען, שווארצבארד האט נישט בעקומען פון דער סאוויעט־רעגירונג די ערלויבניש ארייינצופאהרען קיין רוסלאנד.

פאר בעליידיגען וול. גראבסקי

פער'משפט געווארען צו 2 חדשים טורמע.

קראקא, 25. (טעלעפאניש). אין היגען קרייז־געריכט איז פארגעקומען א פראצעס געגען דעם פויערים־פיהרער סטאפינסקי מיט זיין זוהן, וועלכע זיינען בעשולדיגט געווארען אין בעליידיגען דעם געוו. פרעמיער וולאדיסלאוו גראבסקי, שרייבענדיג, אז גראבסקי האט זיך גענומען פון דער מלוכה־קאסע 40 טויזענד זלאטיס גראטיפיקאציע.

דאס געריכט האט בעשטראפט דעם פאטער יאן סטאפינסקי צו 2 חדשים און דעם זוהן טאדעאוש צו 6 וואכען טורמע.

טשעמבערלען'ס און לעווינ'ס וויזיט אין ווארשא

איז צוליב די סלאוואצקי פייערליכקייטען אפגעלענט געווארען

ביידע לופט־פליהער קומען מארגען קיין ווארשא.

ווארשא, 25 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט האבען געזאלט קומען קיין ווארשא טשעמבערלען מיט לעווינ'ען. דאס אויסערן־מיניסטעריום האט אבער געבעטען די לופט־פליהער, אז זיי זאלען קומען קיין ווארשא ערשט מיטוואך דעם 29., ווייל צוליב די סלאוואצקי־פייערליכקייטען וואלט די אויפנאהמע נישט געקענט זיין אזוי גראנדיעז, ווי מ'רעכענט דאס צו מאכען.

סאיז אבער אנגעקומען אן ענטפער, אז די ביידע לופט־פליהער קומען קיין ווארשא מאנטאג מיטאג.

שרפה אין האמבורגער פארט

עטליכע מענשליכע קרבנות.

בערלין, 25 (אטע) בעת דער שרפה, וועלכע איז אויסגעבראכען אין האמבורגער פארט זיינען פערברענט געווארען די לאגערען פון בוימוואל און אויטאמאבילען, עטליכע פערזאן האבען בעקומען בראנד־וואונדען, איין פייער־לעשער איז דער'הרג'עט געווארען.

א מורא'דיגע שרפה אין יאפאן

200 הייזער פערברענט, בעדייטענדע צאל מענשליכע קרבנות

פאריז. 25 (סב. טעל.) „מאטען“ מעלדעט פון טסוקאשאקע וועגען א געוואלדיגער שרפה, וואס האט פערניכטעט 200 הייזער און פיל עפענטליכע בנינים, די צאהל דער'הרג'עטע און פערוואונדעטע זאל זיין זעהר בעדייטענד.

ערשטע זיצונג פון סענאט

ווארשא, 25 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אויף דער פרייטאג'דיגער זיצונג פון סענאט איז אהן ענדערונג ראטיפיצירט געווארען די קאנווענץ וועגען בעקעמפען דעם שמוגעל פון אלקאהאל־סחורות.

ס'איז אויך ראטיפיצירט געווארען דער פריינדשאפט אפמאך צווישען פוילען און סערביען.

ס'פעהלט אין ווארשא וואסער.

ווארשא, 25. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). צוליב דעם, וואס ס'האבען געפלאצט אייניגע רעהרען פון דער וואסער־לייטונג, האט אין ווארשא אנגעהויבען צו פעהלען וואסער. מ'רעכענט, אז מארגען זאלען די רעהרען געבראכט ווערען אין ארדנונג.

קעניג אלפאנס אין פאריז

פאריז. 25 (סב. טעל.) דער שפאנישער קעניג אלפאנס איז נעכטען געקומען קיין פאריז און געמאכט א וויזיט ביי בריאנען. דער פרעזידענט פון דער פראנצויזישער רעפובליק האט געמאכט אן אויפנאהמע פאר דעם קעניג.

אב. כאהאן אין בערלין.

בערלין, 25. יט"א (טעלעגראפיש) דא איז אנגעקומען דער שעף־רעדאקטאר פון ניו־יארקער „פארווערטס“ ה' אב קאהאן.

געשלעגען צווישען פאלי־טישע געגנער אין בוקארעשט.

בוקארעשט, 25. (סב. טעל) צווישען די אנהענגער פון בראטיאנו און אווערעסקו איז געקומען צו געשלעגען, וועלכע זיינען ליקווידירט געווארען דורך דער פאליציי. 25 פערזאן זיינען אין א שווערען צושטאנד אבגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

אויפגעלעזט דעם פינ־לענדישען פארלאמענט.

ריגא, 25. (אטע) דער פינלענדישער פארלאמענט האט בעשלאסען זיך פונאנדערצולאזען. די נייע וואהלען וועלען פארקומען צווישען 1. און 3. יולי.

ענטוואפנונגס־קאנפע־רענץ איז געענדיגט.

לאנדאן, 25 (אטע) אלס פארזיצענדער פון אויספיהרונגס קאמיטעט אין דער ענטוואפנונגס קאנפערענץ, וועלכע קומט פאר אין גענף, איז אויסגעוועהלט געווארען לארד קרידושמאן.

פייערליכע זיצונג פון סיים און סענאט

לכבוד דעם איבערפיהרען סלאוואצקים ביינער קיין פוילען.

ווארשא, 25 (טעלעפאניש) פרייטאג איז אין סיים פארגעקומען א ספעציעלע פייערליכע זיצונג לכבוד דעם איבערפיהרען סלאוואצקי'ס ביינער קיין פוילען. די רעגירונגס־בענק זיינען לעדיג, דער זאל איז שוין דעקארירט און ס'זיינען פערהאן זעהר פיל דעפוטאטען, דער וויצע־מארשאלעק דעמבסקי האלט א ענטשפרעכענדע רעדע, וועלכע די דעפוטאטען הערען אויס שטעהענדיגער־הייט, דערמיט ענדיגט זיך די זיצונג.

דעם זעלבען טאג איז אויך פארגעקומען א פייערליכע זיצונג פון סענאט, א רעדע האט געהאלטען מארשאלעק טראמפשינסקי.

יודישער אנטייל אין די סלאוואצקי־פייערונגען.

קהלה בעטייליגט זיך מיט א קראנץ.

ווארשא, 25. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט. אין די סלאוואצקי־פייערונגען אין ווארשא וועט אנ־טיילנעהמען דער צענטראל־קאמיטעט פון די יודישע אקאדעמישע ארגאניזא־ציעס. זיי וועלען טראגען א קראנץ מיט אויפשריפטען אין דער פוילישער, יודי־שער און העבראאישער שפראך. אויך די יודישע קהלה וועט זיך בעטייליגען מיט א קראנץ. א חוץ דעם וועלען זיך נאך בעטייליגען דער ראבינאט און דער צענטראלער סוחרים־פעראיין.

שרעקליכער חורבן פון א שטורם־ווינד אין נאוואגרודעק.

6 דער'הרג'עטע, 9 פערוואונדעטע.

ווארשא, 25 (טעלעפאניש) אויף א קאנפערענץ אין אינערן־מיניסטעריום האט דער נאוואגרודקער וואיעוואדע בעשטקאוויטש פארגעשטעלט די שרעק־ליכע פאלגען פון א שטורם, וועלכער האט זיך אריבערגעטראגען איבער דער וואיעוואדזשאפט.

ס'זיינען פערהאן 6 דער'הרג'עטע און 9 פערוואונדעטע, ס'זיינען פערניכטעט געווארען 843 הייזער 10 שולען און 2 קירכען. געוואלדיגע שטחים וואלד זיי־נען אויסגעריסען געווארען, א שטיין פון 300 קילא איז אריבערגעפלויגען אויף 300 מעטער.

די אלגעמיינע שאדענס בעטרעפען 5 מיליאן זלאטעס.

פראגע פון די יודישע מתים ווידער געווארען אקטועל.

ווארשא, 25. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). די טעג וועט א דעלעגאציע פון צ. ק. פון די יודישע אקאדעמישע ארגאניזאציעס זיך ווענדען צו דער מאכט וועגען דער פראגע פון יודישע מתים, וועלכע איז ווידער געווארען אקטועל.

געפונען דעם ארטיסט סטעפאן יאראטש.

לעמבערג, 25. (טעלעפאניש) דער פערשוואונדען געווארענער פוילישער ארטיסט סטעפאן יאראטש איז געפונען געווארען אין א זעהר אויפגערעגטען צושטאנד אין א היגען רעסטאראן. יאראטש איז אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל פאר נערווען־קראנקע.

א גנבה פון 25 מיליאן

איז אויסגעפיהרט געווארען אין אמסטערדאם.

אמסטערדאם, 25. (סב. טעל.). אויף דער דיאמענטען־בערזע האט מען ביי איינעם פון די הענדלער צוגע'גנב'עט בריליאנטען אויף א סומע פון 25 מי־ליאן זלאטעס. דעם גנב האט מען נישט געכאפט.

נייע שטייערן־פערטיילונג אין ארץ־ישראל.

לאנדאן, 25 (יט"א טעלעגראפיש) אין פארלאמענט האט קאלאניאל וועדזשוואוד אנגעפרעגט דעם קאלאניאל־מיניסטער, ווי האלט עס מיט דער פראגע פון דער נייער שטייערן־פערטיילונג, וואס וועט בעשטימט ווערען דורך דער ארץ־ישראל־רעגירונג. מיניסטער אמערי האט געענטפערט, אז דאס שטייערן־סיסטעם אין ירושלים, חיפה און יפו ווערט שוין רעארגאניזירט. די שטייערן־רעארגאניזאציע פאר דער לאנדווירט־שאפט וועט בעטראכט ווערען צוזאמען מיט דער גאנצער קאלאניזאציע־טעטיג־קייט פון דער רעגירונג אין א"י.

שרעקליכער מארד איבער א יודישע פרוי.

דער מערדער האט געוואלט איבערצייגען, אז זיין „רעוואלווער שיסט.

קאנין, 25. (פון אונזער קארעס־פאנדענט). ביי אונז אין שטאט איז גע־שעהען א מארד, וועלכער האט אנגע־מאכט אן אונגעהויערן רושם אין דער גאנצער אומגעגענד. אויף אן אונזער־הערטען אופן איז ערמארדעט געווארען די 31־יעהריגע יודישע פרוי שרה חנה עלקיש. דער אכזריות'דיגער מארד איז געשעהן ביי פאלגענדע אומשטענדען.

פערגאנגענעם דינסטאג איז געווען מארק־טאג אין שטעטעל גראיעץ, היג־ער קאנין. צום מארק איז אויך גע־פאהרען די פרוי פון קאנינער היטעל־מאכער שרה־חנה עלקיש. אין וועגעד האט פרוי עלקיש צוזאמענגענומען די פערבליבענע סחורה און דאס אפגע־לייזטע געלד און אויף א פוהר אהיים געפאהרען. אויף דער פוהר זיינען גע־פאהרען נאך עטליכע יודען און איין קריסט א קאנינער שוסטער פאוליקע־וויטש. היגטערוועגס האט פאוליקע־וויטש ארויסגענומען א רעוואלווער און אויסגעשאסען אין דער לופט. פרוי עלקיש, וועלכע איז נעבען געזעסען דעם קריסט האט געפרעגט:

– צי קען מען מיט דעם שפילכעל אויך דערשיסען א מענשען?

– איך וועל גלייך איבערצייגען, האט געענטפערט פאוליקעוויטש און אויסגעשאסען אין פרוי עלקיש 2 מאל.

ס'איז געווארען א געוואלדיגער טו־מעל, די פערוואונדעטע פרוי איז מיט אן אויטא אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל אין פאוליקעוויטש איז ארע־סטירט געווארען.

פרוי עלקיש האט אין שפיטאל גע־לעבט נאר עטליכע מינוט, אויף צו־מארגענס האט ד"ר כאנאווסקי זי גע־עפנעט און ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, אז די פרוי איז געווען מעוברת אין 4 חודש. אין דער לוי'ה וואס איז צו־מארגענס פארגעקומען האט אנטייל גע־נומען די גאנצע שטאט, די ערמאר־דעטע פרוי האט פער'יתומ'ט 2 קינדער פון 2 און 6 יאהר.

דער מערדער איז אריינגעזעצט גע־ווארען אין קאנינער תפיסה.

ה. אלטשולד.

לאָדז. 26. יוני 1927.

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 26. יוני 1927.

אוי, די יודען

אומעטום זענען זיי שולדיג!

ס'איז אַ פערשטענדליכע זאַך, אַז די זיגען פון די פּ.פּ.ס. ובכלל — פון די לינקע שטימונגען און דיספּוגגען לאָזט נישט שלאָפען די ענדעציע.

איצט, אַז אַלס פּרעזעס פון וואַרשעווער שטאָט-ראַט איז אויסגעוועהלט געוואָרען דער פּ.פּ.ס.'אָחיעץ יאַוואָראָווסקי, האָט זיך די מאָס, ווייזט אויס, איבערפולט, און אין רעכטען לאַגער איז געוואָרען אַ מורא'דיגער ויצעקו.

עס ציטערען שוין די ווענד פון יריחו — פון די אינעווענדיגע קולות און יללות, וואָס די כינע-און קאָמפּ-לייט לאָזען אַרויס. און איבער אַלע גשיאַמערען און געוואָיעגישען הילכט אַריבער און דאָמינירט די אייביגע מגלה צו'ם יודען...

ס'איטש, אַזאַ נבלה האָבען די פּ.פּ.ס. אָפּגעטאָן?! אַנשטאָט צו גיין האַנד ביי האַנד מיט דער פּוילישער נאַציאָנאַל-דעמאָקראַטיע, איז זי גאָר געגאַנגען מיט די יודען?! וואָס הייסט עס, וואָס? וואו איז יושר און גערעכטיגקייט? ווי וועט עס ביי זיי, ביי די פּ.פּ.ס.'קאָווצעס אויסזעהן מיט דער שוץ פון דער פּוילישקייט פון וואַרשע, וואָס זיי האָבען אין זייערע לאָזונגען, בעת די וואַהלען אָנגעבאָטען דעם וועהלער? הלמאַי איז עס דען די פּוילישע סאָציאַליסטען יעדער מין נאַציאָנאַליזם כשר, ווי למשל, דער יודישער, ריטענישער, פּרייסישער, טאַטערישער אַפילו, און דער פּוילישער נאַציאָנאַליזם איז פאַר זיי טריף?!

אוי-אַבוי צו אונז — צו וואָס זייער לאָגיק און געוויסען האָט אונז געבראַכט — יאָמערט די געוויסענהאַפטע און לאָגישע „דוואַ גראָשע" — זיי האָבען דאָך איבערגעגעבען די גורלות פון פּוילענס הויפּט-שטאָט אין די הענד פון די יודען, די דורכגעדרונגענע מיט שנאה צו אַלדאָס פּוילישע.

„ווייל פאַקטיש — זאָגט די דאָזיגע צייטונג — האָבען די יודען, ניט די נאַציאָנאַליסטען ניט די סאָציאַליסטען, די דעצידירענדע שטים אין דער נייער מעהרהייט, וואָס שטעהט ביים ווירטשאַפטליכען רודער אין וואַרשאווער ראַטהויז. אָהן זייערע שטימען איז נישטאָ קיין מעהרהייט. די „סאַנאַטאָרען" שפּילען דאָ אַ ראָליע פון אַ לחלוטין איבעריגער צוטשעפּעניש".

און אַז עס איז שוין יאָ געקומען צו רייד, פיהרט אויס די „דוואַ גראָשע": „לסוף וועלען מיר זעהן, ווי גלאַט און פּינקטליך, אין בונד מיט די יודישע באַנקירען און קאַפּיטאַליסטען, עס וועלען רעאַליזירט ווערען די פיל הבטחות, מיט וועלכע די פּ.פּ.ס. האָט באַשאָטען די וואַרשאָווער אַרבייטער-שיכטען".

מיר'ן לעבען, וועלען מיר זעהן! — אַזוי זאָגען מיר — ווי-אַזוי עס קאָן זיין ערגער, ווי שלעכט? מיר וועלען זעהן אויך וויפיל עס זענען געווען די לגמרי נישט לאָגישע גאָר אויך אַ דורך-און-דורך זאָאָלאָגישע טענות פון דער ענדעציע, וואָס קאָן נאָך עד היום נישט פערשטעהן, אַז אַזוי ווי דער פּוילישער סאָציאַליזם טאָר נישט געהן יד אחת מיט יעדען מין זאָאָלאָגישען נאַציאָנאַליזם, (מעג ער אַפילו זיין אַן'אייגענער אַ פּוילישער) פּונקט אַזוי קאָן נישט דער יודישער נאַציאָנאַליזם, דער מענשליכער, צושאָקלען מיט'ן קאָפּ אויף דער חיה'שער שנאה פון „קאָפּס" און גאָר פּשוט — עס לוינט זיך איהם בעסער צו שטימען פאַר סאָציאַליסטישע כוונות, וואָס זיי זענען אַפילו בלויז פּאַפּירענע, טעאָרעטישע.

אויב די ענדעציע פערזיכערט אונז, אַז דער פּוילישער סאָציאַליזם, ווי בכלל דער סאָציאַליזם איז אַ מגע רע, האָבען מיר דאָך דאָס רעכט, לויט דער קאָנסטיטוציע פון קלאָהרען שכל, און פון צוויי פגע רע'ס קלייבען מיר אויס דאָס בעסטע.

איין זאַך קענען מיר מיט'ן ריינסטען געוויסען פערזיכערען, ווי דהיינו:

צו פיהרען פּוילען צום אַפּגרונד, און צו חרפות און בושות מצד דער ברייטער וועלט, האָט נאָך אַלץ די ענדעציע די גרעסטע שאַנסען, קוואַליפיקאַציעס און כוונות —

מיר וועלען זיי נישט צושאָקלען!

מַן.

די רעגירונג און דער אפשטארבענדיגער סיים

אַנ'אַרטיקעל פון דעפּ. סטאַנ. טוגוט.

אין „קוריער פּאָראַנני" האָט דער געוועזענער פּרעמיער-מיניסטער, ג. פּיטרער פון וויזוואָלעניע, דעפּ. טוגוט פערעפענטליכט אַ גרויסען אַרטיקעל, אין וועלכען ער שאַצט אָפּ די פערהעלטנישען, וואָס האָבען זיך איצט געשאַפען צווישען סיים און דער רעגירונג און אינ'ם סיים גופא.

דעפּ. טוגוט שרייבט: דער איצטיגער סיים, וואָס האָט פערלוירען דעם גלויבען אין זיך און איז אַ דאַנק זיינע אייגענע פעולות דורך אַ פיזישער געוואַלט פערוואַנדעלט געוואָרען אין אַ גאַרנישט, וואָלט נאָך געקאָנט אפשר נאָך אַנ'אָנשטרענגונג ערלעדיגען אַ פּאָר ענינים—וועגען פערזאַמלונגען, זעלבסט-פערוואַלטונגס-געזעץ און אפשר אַפילו אויך די ענדערונגען אין דער וואַהל-אָרדינאַציע. די הויפּט-פראַגע, די פראַגע וועגען דער פּרינציפּיעלער מלוכה-אָרדנונג, וועט דער סיים נישט ערלעדיגען, וועט זי אַפילו נישט בעריהרען; נישט ער וועט האָבען דערצו די פיזישע מעגליכקייט, נישט ער וועט אַפילו האָבען די דרייסטקייט די פראַגע אויפצוהייבען.

מיר האָבען אַ רעגירונג, די געהיימנישפולסטע פון אַלע אייראָפּעאישע רעגירונגען און מ'ווייס נישט איהרע כוונות. מ'ווייס גאָר, אַז זייט אַ לענגערע צייט איז דאָס געזעץ נישט אין איינשטימיגקייט מיט מעהר טעגליכער פּראַקטיק.

די איצטיגע סעסיע פון סיים איז די לעצטע. אויב דער סיים וועט איצט נישט פונאַנדערגעלאָזט ווערען, וועט ער אויטאָמאַטיש פערענדיגען זיין עקזיסטענץ דעם 27. נאָוועמבער, אָהן אַ קאָנסטיטוציע-ענדערונג, קאָן ער נישט עקזיסטירען לענגער. אויב נישט וועלען די דעפּוטאַטען ווערען אַ גרופּע אוזורפּאַטאָרען, וואָס יעדער פּאָליציאַנט וואָלט געקענט אויפ'ן גרונד פון געזעץ, אויב עס וועט נאָך עקזיסטירען, צואַמענשטעלן אַ פּראָטאָקאָל און צוציהען זיי צו פערענטוואָרטליכקייט.

אויב ס'זאָלען פאָרקומען וואַהלען, דאַרף דער וועהלער וויסען, וואָס און וועמען ער וועהלט. און די וואַהלען קענען נישט געהן אין דער פלעכע פאַר אָדער נעגען פּילסודסקין.

דער המון שענקט שוין איצט נישט קיינעם קיין דויערנדען צוטרוי און ווען אַפילו ער איז מסכים אויף אימיצענס דיקטאַטור, פערלאַנגט ער אַ פּלאַן און פאָדערט אַ חשבון. און ביי אונז ווייס מען נישט — ווער עס איז דער אויסדרוק פו נ'ם פאָלקס-ווילען.

אויב די איצטיגע רעגירונג, אָדער ריכטיגער געזאָגט, איהר שעף בעטראַכט זיך פאַר'ן דאָזיגען אויסדרוק, זענען דאָך איבריג אַלע אינסטיטוציעס פון דער פאָלקס-פערטרעטונג. און אויב דער סיים דאַרף זיין דער, וועלכער זאָל לעגאַליזירען די טעטיגקייט פון דער רעגירונג, וואָס איז נישט אַלעמאָל לעגאַל, איז עס אַנ'אומגליק פאַר פּוילען דערמיט, וואָס קיינער וויל נישט נעהמען אויף זיך די פולע פערענטוואָרטליכקייט, אַפילו די, וואָס מאַכען איבערקעהרענישען, און אַ מלוכה איבערקעהרעניש ווערט לעגאַליזירט דורך איהר ערפאָלג.

אויב די רעגירונג וויל דערהאַלטען פאַר זיך די גאַנצע מאַכט, מוז זי נעהמען אויף זיך די גאַנצע פערענטוואָרטליכקייט, און אויב זי וויל טיילען די פערענטוואָרטליכקייט מיט'ן סיים, דאַרף זי טיילען מיט איהם אויך די מאַכט. אויב ביים סיים זאָל אָפּגענומען ווערען דאָס רעכט צו קאָנטראָלירען די רעגירונג, בלייבט ביי איהם דאָך דאָס רעכט צו בעשטימען דעם בודזשעט, אַפילו אויב ס'זאָל לויט'ן רוסישען מוסטער איינגעפיהרט ווערען דער „געפאַנצערטער" בודזשעט, ד.ה., אַז אַ טייל בודזשעט זאָל דער סיים נישט קענען בעהאַנדלען, קען דער סיים דאָך פעסטען די רעגירונג דורך נישט בעשטעטיגען דעם איבעריגען טייל פון בודזשעט.

די רעגירונג קען האָבען מיטלען צוצוברעכען דעם ווידערשטאַנד. אָבער די פיזישע געוואַלט קען נישט ווערען דער רעגולאַטאָר פו'ם געזעלשאַפטליכען לעבען; בפרט אין פּוילען, וואו דאָס רעכטס-געפיהל איז אַזוי שלאַך, וואָלטען די מלוכה-אַטענטאַטען אַראָפּגעפאַלען אויף אַ הויך פון נאַסען-סקאַנדאַלען און באַנדיטען-אָנפאַלען.

דערפאַר זענען זיי געפעהרליך און דערפאַר האָט די געזעלשאַפט רעכט צו פרעגען די רעגירונג אויף וואָס פאַר אַנ'אופן וויל זי איינפיהרען רוה און אַ רעכטס-אָרדנונג אין לאַנד.

די זעלבע פראַגע קען געשטעלט ווערען אויך דעם סיים. ער דאַרף אָבער פריהער דערוויזען, אַז ער קען אַרבייטען.

אין א קבוצה פון חלוצות.

(רייזע נאָטיצען פון ארץ-ישראל).

פון ראובן ברײנין.

מיר האָבען בעזוכט, אין דער בעגלייטונג פון מיין יוגענד-פריינד שמואל אַסטאַשינסקי פון ראשון לציון (איינער פון די עלטסטע און וויכטיגסטע קאָלאָניסטען), דעם משק הפועלות (די ווירטשאַפט פון די אַרבייטערינס) אין נחלת יהודה.

דרויסען איז געווען אַ שלאַנג-רעגען. מיר זענען אָנגעקומען אינ'ם משק הפועלות שוין נאָך צעהן אַ זייגער ביינאַכט. מיר זענען געקומען אומדערוואַרטעט.

די מיידלעך, לערך צוואַנציג, זענען געזעסען אַרום אַ טיש. זיי אַלע האָבען געלערנט ישעיה. אַנ'אַרבייטערין, וואָס אין אָוונד איז זי די העברעאישע לעהרערין, האָט דערקלערט, אין העברעאיש אַ קאַפּיטעל אין ישעיה. פאַר יעדער מיידעל איז געלעגען אַנ'אָפּענער תנ"ך און האָבען זיך זעהר אויפמערקזאַם און מיט גרויס אינטערעס צוגעהערט.

איך האָב געבעטען די לעהרערין פאָרטצוזעצען איהרע דערקלעהרונגען און למודים.

די לעהרערין האָט [illegible] מיט פיל צערטליכקייט, פיל מענשליכקייט אין די ווערטער פו'ם נביא. מיט בעגייסטערונג און פערשטענדניש האָט זי דערקלערט געוויסע פּסוקים. די פראַגען און די קורצע באַמערקונגען פון די פועלות, אַרבייטערינס, האָבען עדות געזאָגט אויף זייער גייסטיגען לעבען, אויף זייערע אינערליכע בעציהונגען צו דעם פּראָפעט פונ'ם והיה באחרית הימים.

מיט די העברעאישע למודים בעשעפטיגען זיך די מיידלעך נאָך אַ שווערען טאָג אַרבייט, לכל הפחות צעהן שטונדען אַרבייט, און נאָך זעהר אַנ'אָרימען און מאָגערען וועגעטאַר-עסען.

דרויסען האָבען שטאַרקע ווינטען געבלאָזען; אויף די שויבען האָט דער גוס רעגען געקלאַפּט, געבראַבאַנצט; און אין צימער, נאַקעטע ווענט, האָט זיך געפיהלט אַ ליבליכע, פריינטליכע אַטמאָספערע. עס האָט זיך געפיהלט דער גייסט פון אַ גליקליכער, אידעאַלער יוגענד, וואָס קאָן ליידען, וואָס קאָן שווער אַרבייטען. אַ יוגענד, וואָס האָט וויזיאָנען. פרויען-מענשען, זעלבסטשטענדיגע מענשען.

יודישע טעכטער, די בעסטע, די אידעאַלסטע, די באַוואוסטזיניגסטע פון אונזערע טעכטער, חלוצות, פּיאָנערקעס שאַפענדע, אַרבייטענדע, דענקענדע, טיף פיהלענדע.

* * *

נאָך די געשפּרעכען וועגען די נביאים וועגען די צוקונפטס בילדער זענען מיר איבערגעגאַנגען צו וואָכעדיגע פּראָזאַאישע געשפּרעכען.

פון דעם געשפּרעך האָב איך דערפאַהרען פאָלגענדעס:

די צאָהל פון די אַרבייטערינס אין דער דאָזיגער ווירטשאַפט איז צוואַנציג. די מעהרסטע פון זיי קומען פון רוסלאַנד, עטליכע פון גאַליציע, איינע פון בולגאַריע און איינע פון ענגלאַנד, געבוירען אין לאָנדאָן. די הויפּט הכנסה ציהען זיי פון דער משתלה גערטנעריי. אין שטאַהל האָבען זיי עלף בהמות, קיה; דער רעושים און די פיהרונג פון דער ווירטשאַפט איז פון אַ קאָמוניסטישער קבוצה: געמיינזאַמעס לעבען, קיין פּריוואַט אייגענטום. אַלץ געהערט דער קבוצה. זיי לעבען ווי שוועסטער, באַזעלט פון איין אידעאַל.

די גאַנצע ווירטשאַפט טראָגט אַ צייטווייליגען כאַראַקטער. יעדע מיידעל אַרבייט אין דער ווירטשאַפט נאָר צוויי יאָהר, אום אויסצובילדען זיך אין אַלע פאַכען פון דער ווירטשאַפט: דאָס איז די הכשרה.

די חלוצות האָבען בעשפּראָכען יעדע קלייניגקייט פון זייער ווירטשאַפט מיט'ן גרעסטען ערנסט. ביי דער אויפבויאונג פון ארץ-ישראל, ביי דעם איבערגאַנג פון שטאָטישען לעבען, פון גימנאַזיע, פונ'ם אוניווערזיטעט אום דאָרפישען לעבען, צו זעלבסטשטענדיגקייט, צום קאָמוניסטישען רעזשים, האָט יעדע קלייניגקייט אין דער ווירטשאַפט, יעדער עקספּערימענט, יעדער אויספּרוּוו אַ בעזונדערע בעדייטונג.

*

צוואַנציג חלוצות זענען געזעסען אַרום אַ גרויסען פּוילישען טיש. יעדע פון זיי אַנ'אַנדער אינדיווידואַליטעט. אַנ'אַנדער פּערזענליכקייט, אַנ'אַנדערע וועלט — און דאָך זענען זיי פעראייניגט דורך איין אידעאַל, דורך איין שטרעבען, דורך איין געמיינזאַמען שטרעבען, דורך געמיינזאַמער און גלייכער שווערער אַרבייט.

אין פערלויף פונ'ם געשפּרעך מיט די חלוצות, האָב איך זיי געפרעגט: וואָס האָט זיי געבראַכט צו קומען קיין ארץ-ישראל און צו ווערען חלוצות? וואָס זענען די אינערליכע מאָטיוען?

איך וויל דאָ איבערגעבען די ענטפערס פון די חלוצות, ווי עס איז ביי מיר פערצייכענט אין מיין רייזע נאָטיץ-בוך.

איין חלוצה האָט מיר קורץ געענטפערט:

איך בין געקומען צו אַרבייטען אויף אונזער היסטאָרישען באָדען, ווייל איך זוך דאָ מיין תקון הנפש.

דער קאַבאַליסטישער אויסדרוק: תקון הנפש, האָט אויף מיר געמאַכט אַ שטאַרקען איינדרוק. תקון הנפש — דאָס איז כמעט אוממעגליך איבערצוזעצען גענוי. דאָס זאָל אומגעפעהר הייסען: היילען גאַנץ מאַכען די נשמה.

איך האָב געפרעגט די חלוצות: וואָס האָט זיי מעהר געצויגען קיין ארץ ישראל, צי לעבען אין די קבוצות, דאָס סאָציאַלע, קאָמוניסטישע לעבען אָדער די ליבע צו אונזער לאַנד?

די חלוצה בעסיע קריטשעווסקאַ האָט געענטפערט: עס איז מעהר געווען אַנ'אינדיווידועלער שטרעבען אייד'ער אַ ריין סאָציאַלער. ווען אונזער שטרעבען וואָלט געווען אַ סאָציאַליסטישער, וואָלטען מיר קאָנען לעזען אונזער פּראָבלעם אין רוסלאַנד, וואו מיר האָבען געקאָנט לעבען אַלס אַ קאָמוניסטישע גרופּע מיט פיל ווייניגער שוועריגקייטען. אַ זאַך, וואָס פּראָגרעסירט נישט איז טויט. דאָ אין ארץ-ישראל, פּראָגרעסירט אַלעס. אונזער געדאַנק, דער אויפלעבונגס געדאַנק אויף אַנ'אייגענעם באָדען, מיט וועלכען מיר זענען היסטאָריש קולטורעל פערבונדען, וועט זיך דאָ וואָס ווייטער מעהר און מעהר אַנטוויקלען און זיך רעאַליזירען. אַלץ וואַקסט דאָ, אַלץ נעמט אָן ווירקליכע, לעבעדיגע פאָרמען: דאָס לעבען דאָ האָט אַ זין, אַנ'אינהאַלט. נייע לעבען אויפ'ן אַלטען באָדען. נייע מענשען, סאָציאַלע מענשען, שאַפענדע מענשען אין אַ היסטאָריש לאַנד. ווען איך בין אַהער געקומען מיט דריי יאָהר צוריק, האָב איך קיין איינציג וואָרט העברעאיש נישט געקענט, איצט דענק איך העברעאיש. די אַלטע שפּראַך איז לעבעדיג און ווי געשאַפען פאַר'ן מאָדערנעם דענקען און מענשליכען געפיהל. אַלץ בליהט דאָ.

נאָך אַ חלוצה האָט קורצער געענטפערט אויף מיין פראַגע:

מיך האָט געצויגען צו ארץ-ישראל די ליבע צו אונזער לאַנד און צוגלייך דאָס שטרעבען צו העלפען דאָ שאַפען אַ נייע לעבענס-אָרדנונג, צו פערווירקליכען די סאָציאַלע גערעכטיגקייט.

אַ גאַנץ יונגע, חנ'עוודיגע חלוצה האָט מיר דערצעהלט:

מיט פיער יאָהר צוריק בין איך געקומען קיין ארץ-ישראל. איך בין דאַן געוואָרען אַ ציוניסטקע אונטער דעם איינפלוס פון אַ פּאָר יונגע אַרבייטער, וועלכע זענען געקומען אין מיין שטעטעל פון ארץ-ישראל אויף אַ בעזוך. זיי האָבען מיך בעגייסטערט מיט זייערע שילדערונגען פון אונזער לאַנד, פון וועלכען איך האָב דאַן קיין אַהנונג נישט געהאַט. און איך האָב קיין חרטה נישט אויף דעם, וואָס איך האָב פערלאָזען דאָס אַלטע לעבען אין שטעטעל און לעב דאָ אַלס חלוצה...

אַ חלוצה אַ בלאָנדינקע האָט געענטפערט:

אין חוץ-לארץ איז ביי אונז געווען מעהר אַנטוויקעלט און שטאַרקער דער נאַציאָנאַלער געפיהל. דאָ, אין ארץ-ישראל, איז אין אונז, ביי די חלוצות, לעבעדיג געוואָרען די סאָציאַלע פראַגע, דער סאָציאַלער געוויסען.

די חלוצה פּאולא ליבערמאַן האָט

(ווייטער זעה 7-טע זייט.)

דאס לאָדזער לעבען

נעכטיגער פּראָטעסט-שטרייק פון די טעקסטיל-אַרבייטער.

מיטינגען און דעמאָנסטראַציע צוליב'ן „ענגלישען שבת".

קאָנפערענץ בײַם רעגירונגס-קאָמיסאַר.

(-) אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם באַשלוס אַדורכצופיהרען אַ פּראָטעסט-שטרייק און אַ דעמאָנסטראַציע אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע, האָט די פערוואַלטונג פון קלאַסען פעראיין צוגעשיקט עהעגנעכטען אַ בריף צום רעגירונגס-קאָמיסאַר מיט אַ ביטע צו ערלויבען אײַנצואָרדנען אַ מיטינג און אַ דעמאָנסטראַציע צוג איבער דער שטאָט.

דער רעגירונגס-קאָמיסאַר ה' איזשיצקי האָט דאַן אײַנגעלאַדען צו זיך אויף אַ קאָנפערענץ די פאָרשטעהער פון אַלע דריי פּראָפעסיאָנעלע פעראייגען.

אויף דער קאָנפערענץ האָבען די פאָרשטעהער פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען ערקלערט, אַז די דעמאָנסטראַציע האָט דעם ציל שאַרף צו פּראָטעסטירען געגען דער האַנדלונג פון די אינדוסטריעלער, וועלכע ווילען פאַר יעדען פּרייז, מבטל מאַכען די סאָציאַלע געזעצען און קודם-כל דעם „ענגלישען שבת", וואָס איז אויך פאָרויסגעזעהען דורכ'ן געזעץ; די אַרבייטער-פאָרשטעהער האָבען אויך אָנגעוויזען דערויף, אַז דער פּראָטעסט האָט אַ ריין עקאָנאָמישען באַדען און האָבען צוליב דעם געבעטען, אַז דער רעגירונגס-קאָמיסאַר זאָל זיי נישט שטערען דעם פּראָטעסט אַדורכצופיהרען.

אַלס ענטפער האָט דער רעגירונגס-קאָמיסאַר ערקלערט, אַז ער האָט נישט בדעה צו שטערען די אַרבייטער אין זייער קאַמף. אָבער דער דעמאָנסטראַציע-צוג קען נישט געהען אויפ'ן פרייהייטס-פּלאַץ, וואו עס ווערען איצט געפיהרט טעאַטער אַרבייטען, ער האָט ערלויבט דער צוג זאָל געהען פון שײַבלער'ס-מאַרק דורך דער פּיעטריקאָווער און זיעלאָנע-גאַס ביז'ן גרינעם מאַרק.

דער צוג איז טאַקע אין דער אָרדנונג געכטען אַדורכגעגאַנגען.

11 אַ זייגער איז פאָרגעקומען

אויף שײַבלער'ס מאַרק

אַ מיטינג. עס זענען אַרויסגעטרעטען די אַרבייטער-פאָרשטעהער דאַניעלעוויטש, קאַזימיערטשאַק. נאָכדעם האָט זיך געבילדעט

אַ דעמאָנסטראַציע-צוג

וועלכער איז דורך דער פּיעטריקאָווער און זיעלאָנע-גאַס צוגעקומען

אויפ'ן גרינעם מאַרק

דער צוג איז אויפגעלעזט געוואָרען נאָך אַ מיטינג.

די ענטשפּרעכענדע רעזאָלוציעס, וועלכע זענען אָנגענומען געוואָרען אויפ'ן מיטינג זענען דורך אַ דעלעגאַציע אָפּגעשיקט געוואָרען דעם וואָיעוואָדע.

אַרעסטען.

(§) בעת דעם נעכטיגען דעמאָנסטראַציע-צוג האָבען אַ גרופּע קאָמוניסטען אויף פּיעטרקאָווער גאַס געפּרובט אַרויסוואַרפען זייער פאָהן און טראַנספּאַראַנטען מיט קאָמוניסטישע אויפשריפטען; די פּאָליציי האָט אָבער די טראַנספּאַראַנטען באַלד צוגענומען.

בעת דעם מיטינג אויף שײַבלער'ס מאַרק האָט זיך אויף דער טריבונע אַרויפגעכאַפּט אַ יונגערמאַן און געפּרובט צו רעדען אין נאָמען פון דער קאָמוניסטישער יוגענד.

אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן נעכטיגען פּראָטעסט-שטרייק און מיטינגען זענען אַרעסטירט געוואָרען אַ גרעסערע צאָהל פּערזאָנען פערדעכטיגע אין קאָמוניסטישער טעטיגקייט.

פערשטאַרקטע פּאָליציי-אישער שמירה.

(ס) אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן פערשאַרפטען קאָנפליקט פון די טעקסטיל-אַרבייטער צוליב דעם „ענגלישען שבת" און צוליב דעם לאָקאַוט אין באַרצינסקי'ס פאַבריק, ווי אויך צוליב דער אויף נעכטען פּראָקלאַמירטער דעמאָנסטראַציע, האָט די פּאָליציי-מאַכט פעראָרדענט אַ פערשאַרפטע פּאָליציי שמירה אין שטאָט. שוין פון אינדערפריה אָן זענען מאָביליזירט געוואָרען ספּעציעלע רעזערווען פון פוס און רײַטער-פּאָליציי אין די בעזונדערע פּאָליציי קאָמיסאַריאַטען, און זיי זענען פון דאָרט צעשיקט געוואָרען אין די אַרבייטער געגענדען און איבעראַל פּאַטאָהלען, וואו עס געפינען זיך טעקסטיל פאַבריקען. וועגען דער אַלגעמיינער סיטואַציע אין ערשידענע פאַבריקען זענען די גאַנצע צייט געשיקט געוואָרען בעריכטען דעם וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט.

צוליב דעם פּראָקלאַמירטען פּראָטעסט-שטרייק האָבען זיך נעכטען נישט געשטעלט צו דער אַרבייט די אַרבייטער פון פאָלגענדע פאַבריקען: האַפּ-ריכטער'ס פאַבריק; וואַקס, בעציק, בוהלע, טיילוויז אײַזנער'ס; די ווידזעווער מאַנופאַקטור; י. ק. פּאָזנאַנסקי'ס פאַבריק טיילוויז אויך אין שײַבלער און גראָהמאַנס וואַרשטאַטען; עס האָבען אויך געשטרייקט די אַרבייטער פון אַילאַרסגײַערט און ראָזענבלאַטס פאַבריקען. אין אַלגעמיין זענען צום פּראָטעסט-שטרייק צוגעטרעטען אַן ערך 10 טויזענד אַרבייטער.

די פרויען און קינדער אהן חתונה-אקטען זאלען ווייטער האבען געניסען פון דער קר.-קאסע.

פרויעס פון קראנקען-קאסע ה' קאלושינסקי פעראינטערעסירט מיט דער פראגע.

וואס „נײַער פאלקסבלאט" האט דערוועקט.

די אַקציע, וואָס דער „נײַער פאָלקסבלאַט" האָט פאָרגענומען צו הילף צו קומען די יודישע פרויען, וועלכע האָבען נישט קיין חתונה אַקטען, זיי זאָלען קענען ווייטער געניסען פון דער הילף פון דער קראַנקען-קאַסע, געהט מיט ערפאָלג.

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט אין אונזער פרייטאָג-נומער האָט זיך די קהלה-פערוואַלטונג פעראינטערעסירט מיט'ן דאָזיגען ענין און האָט באַשלאָסען יעדען דינסטאָג אַרויסצוגעבען פאַר די דערמאָהנטע פרויען, אומזיסט אַלע נויטיגע דאָקומענטען, כדי זיי זאָלען קענען בעקומען די דאָזיגע אַקטען אין ציוויל-שטאַנד-אַמט.

אויך דער לייטער פון ציוויל-שטאַנד-אַמט ה' ליבראַך האָט ערקלערט אונזער מיטאַרבייטער, אַז ער וועט טון אַלס, כדי צו פערלייכטערן פאַר די אַלע, וואָס האָבען נאָך נישט די חתונה-אַקטען, זיי זאָלען די דאָזיגע דאָק מענטען בעקומען אָהן בעזונדערע שוועריגקייטען.

עס ליגט אין די אייגענע אינטערעסען פון די פאָרזאָגער יודישע פרויען, וועלכע האָבען נישט קיין חתונה-אַקטען, זיי זאָלען נישט אָפּלעגען און זעהען זיך צו שאַפען די אַקטען.

ווי מיר האָבען געשריבען דאַרף נאַטירליך דאָס ערלעדיגען די אַקטען פאַר טויזענדער פאַמיליעס, דויערען אַ לענגערע צייט, ס'איז דעריבער געוואונשען, אַז די קראַנקען-קאַסע זאָל אָפּהאַלטען אויף אַ געוויסער צייט די ווירקונג פון דער נײַער פעראָרדנונג, אַז די פרויען און קינדער פון די פערזיכערטע, וועלכע האָבען נאָך נישט קיין אַקטען, זאָלען פערלירען דאָס רעכט צו געניסען פון דער קראַנקען-קאַסע.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט האָט ראַטמאַן האָלענדערסקי וועגען דעם דאָזיגען ענין אינטערווענירט בײַם פאָרזיצער פון דער קראַנקען-קאַסע ה' קאָלושינסקי.

ראַטמאַן האָלענדערסקי האָט אָנגעוויזען אויף דער עולה וואָס געשעהט פאַר די אַרבייטער דורכ'ן נײַעם געזעץ. ספּעציעל בײַ יודען איז דער ענין מיט די חתונה-אַקטען שטאַרק פערוויקעלט, אין דאָס שאַפען זיך די אַקטען איז פערבונדען מיט פיל פאַרמאַליטעטען און וואָס פערנעהמען פיל צייט. ס'איז דעריבער נויטיג, אַז וואָהנונגסטערמין ביז דער צייט, ווען זיי וועלען זיך שאַפען די אַקטען, זאָלען זיי נישט פערלירען דאָס רעכט צו געניסען פון דער קראַנקען-קאַסע.

ה' קאָלושינסקי האָט דעראויף ערקלערט, אַז די פערוואַלטונג איז פריהער געוועזען געגען דער נײַער פעראָרדנונג, אָבער די מאַכט האָט די פעראָרדנונג אַרויסגעגעבען. די פעראָרדנונג טרעפט נישט נאָר די יודישע אַרבייטער, נאָר אויך די פּוילישע, וועלכע לעבען זעהר אָפט אָהן חתונה-אַקטען. פּאַסירען אפילו פעלען, אַז אַן אַרבייטער האָט חתונה-אַקטען מיט איינער און וואוינט מיט אַ צווייטער און בײַדע געניסען פון דער קראַנקען-קאַסע.

צום סוף האָט ה' קאָלושינסקי צוגעזאָגט, צו שטעלן אויפ'ן טאָג אָרדנונג פון דער נאָהענטסטער פערוואַלטונג זיצונג די פראַגע וועגען פּראָלאָנגירען דאָס בעניסען פון דער קראַנקען-קאַסע פאַר די פרויען און קינדער אָהן התונה-אַקטען, און ער אַליין וועט שטיצען דעם פאָרשלאָג פון ראַט. האָלענדערסקי.

די יודישע פרויען דאַרפען אָבער נישט פערזוימען און זעהן זיך צו באַזאָרגען מיט חתונה-אַקטען, וועלכע זיי נען אַ נויטיגער דאָקומענט נישט נאָר אין דעם פאַל מיט דער קראַנקען קאַסע.

ווער איז דער מערדער?

געפונען אַ'ערמאָרדעטען פויער. – דער פּאָליציי'אישער שפּור-הונט „ווישלאַ" ווײַזט אָן אויף דעם ערמאָרדעטענס זוהן אַלס אויף דעם מערדער.

(–) אין דאָרף בילעוו, פּרושקאָווער קרייז, האָט געפונען זײַן בעל-הבית'ישקייט דער 58-יעהריגער נוסטאַוו ליימאַן, און דער ווירטשאַפט האָט איהם צוגעהאָלפען זײַן 28 יעהריגער זוהן אַדאָלף ליימאַן.

צווישען טאַטען מיט'ן זוהן האָבען זיך אָנגעהויבען מחלוקת, נאָכדעם ווי דער זוהן האָט באַשלאָסען חתונה צו האָבען און דער טאַטע האָט געשטערט.

די מחלוקה האָט זיך געענדיגט דערמיט, וואָס דער זוהן איז אַנטלאָפען פון דער היים, און דעם טאַטען האָט מען געפונען אין זײַן שטוב אַ דער'הרג'עטען.

ווער איז דער מערדער? כדי דאָס פעסטצושטעלען האָט די פּאָליציי אַראָפּגענומען דאַקטילאָסקאָפּישע אָפּצייכענונגען פון די מאָרד-מכשירים. עס זענען פון גיפּס אָפּגעגאָסען געוואָרען די פוס-שפּורען אונטער דעם פענסטער, דורך וועלכען דער מערדער איז אַנטלאָפען און, ענדליך, האָט מען געבראַכט דעם פּאָליציי-הונט „ווישלאַ".

דער הונט האָט אָנגעשמעקט אַלע ווינקעלעך פון דער שטוב, אַרום דורכ'ן פענסטער, דורך וועלכען עס איז אויך אַנטלאָפען דער מערדער און זיך געלאָזט לויפען אין פעלד אַרײַן. די פּאָליציי-אַגענטען זענען נאָכגעלאָפען דעם הונט. דער הונט האָט צוגעפיהרט די פּאָליציי-אַגענטען צו אײַנעם, וואָס האָט געאַרבייט אין פעלד און האָט זיך מיט אַ געוואַלדיגער בילערײַ געוואָרפען אויף איהם. דאָס איז געווען דעם ערמאָרדעטענס זוהן אַדאָלף ליימאַן.

עס פערשטעהט זיך, אַז אַדאָלף האָט זיך נישט מודה געווען אין מאָרד. עס האָבען איהם אָבער אַרויסגעגעבען און די דאַקטילאָסקאָפּישע פאָטאָגראַפיעס און די גיפּס-שפּורען, וועלכע זענען זיך אײַנגעגאַנגען אײַנגעגאַנגען מיט אַדאָלף ליימאַנס שיך.

פּראָצעס וועגען מאָרד אויף זשגאָווסקא-גאַס.

דער מערדער ווערט נישט געשטעלט פאַר אַ שנעל-געריכט.

(§) צוליב דעם וואָס עס דערנעהנטערט זיך דער טערמין פון פּראָצעס איבער דעם מערדער פון אַמאָליגע טשישעק – סטעפאַן סטאַרשעווסקי, האָט פּראָקוראָר שמיד ערקלערט, אַז סטאַרשעווסקי'ס פּראָצעס וועט פאָרקומען אין אַ געוועהנליכען געריכט און נישט אין אַ שנעל-געריכט, ווי מען האָט פאָרויס געמיינט, די דעציזיע וועגען אַ געוועהנליכען געריכט איבער סטאַרשעווסקי'ן איז אַרויסגערופען דערמיט, וואָס דאָס אויספאָרשונגס-מאַטעריאַל איז זעהר גרויס און פערפלאָנטערט, אַז אַ שנעל-געריכט וואָלט נישט געווען אימשטאַנד אַלוויטיג צו בעלייכטען דעם מאָרד.

דער פּראָצעס געגען סטאַרשעווסקי און געגען די צוויי מאָראַלישע שולדיגע אין דעם מאָרד – פעליקס טשיסקע און זײַן געליבטער יוזעפאַ וויעטשאָרקאָווסקאַ וועט פאָרקומען אין אַ חודש אַרום.

אַרימטע

האָט דער מאַגיסטראַט בע פרײַט פון לאָקאַל-שטײַער.

(מ) דער מאַגיסטראַט האָט בעשלאָסען נאָכצוקומען דעם פאָרשלאַג פון דער שטײַער אָפּטיילונג און בעפרייען 81 שטײַער-צאָהלער פון לאָקאַל שטײַער פאַר'ן יאָהר 1924 אײַנגאַנצען אויף אַ סומע 655,62 זלאָטעס און 99 שטײַער צאָהלער פון לאָקאַל שטײַער פאַר'ן יאָהר 1925 אויף אַ סומע פון 842,08 דער שטײַער איז נישט אײַנקאַסירט געוואָרען צוליב דעם אָרימקייט פון די בע שטײַערטע.

היינט

אַ גרונד שטיין פון אָראַנזשעריע אין „העלענובעק" אויפ'ן נאָמען פון סאלא פרעהליך ז"ל.

היינט קומט פאָר אין „העלענובעק" אַ פײַערונג פון לעגען אַ גרונדשטיין פאַר אַ נײַער אינסטיטוציע בײַם אינטערנאַט. ס'ווערט אײַנגעאָרדענט אַן'אָראַנזשעריע פאַר בלומען און גאַרד. די בלומען און פּראָדוקטען וועלען פערקויפט ווערען אין שטיליכע געוועלבער אין לאָדז. דער געדאַנק וועגען שאַפען די אָראַנזשעריע איז ענטשטאַנען בײַ די פרײַנד פון „העלענובעק", וועלכע ווילען אויף אַזאַ אופן פעראייביגען דעם אָנדענק פון'ם יונג-פערשטאָרבענעם גרינדער און וויצע פּרעזעס פון'ם סוחרים- און פאַבריקאַנטען-פעראיין (פּעטריקאָווער 10) סאלאָ פרעהליך ז"ל.

היינט, צו די שלשים וועט פּאַרקירט מען אַ הזכרה נאָכ'ן פערשטאָרבענעם און ס'וועט געלעגט ווערען דער גרונד-שטיין פון דער אָראַנזשעריע, וועלכע וועט טראָגען זײַן נאָמען. צו דער פײַערונג אין „העלענובעק" וועלען קומען אַלע סימפּאַטיקער פון דער אינסטיטוציע און די אַלע, וועלכע ווילען בעעהרען דעם אָנדענק פון'ם יונג-פערשטאָרבענעם כלל-טוער.

פון דער שטאָטישער קונסט-גאַלעריע.

(מ) היינט איז דער לעצטער טאָג פון דער אויסשטעלונג פון דער מלוכה'שער פרויען פאַך-שולע, וועלכע האָט געהאַט אַ גרויסען ערפאָלג.

מאָרגען ווערט געעפענט אַ אויסשטעלונג פון 10 קינסטלער אונטערן נאָמען „פרויען פּאָרטרעט".

אין דער טריקאָטאַזש-אינדוסטריע דראָהט אַ שטרייק

(–) פרייטאָג, 7 אין אָווענד איז אין לאָקאַל פון די פּוילישע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען (גלובנע 31) פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון די אַרבייטער פון דער טריקאָטאַזש אינדוסטריע. נאָך אַ לענגערע דיסקוסיע איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, אַז די אַרבייטער טרעטען צו צו אַ שטרייק. אויב די אינדוסטריעלער וועלען אויף דער געמיינזאַמער קאָנפערענץ מאָנטאַג נישט נאָכגעבען זייערע גערעכטע פאָדערונגען.

קינאָ „IMPERIAL"
היינט — „דער ים-טײַוועל"
ריזהרענדע דראַמע אין 10 אַקטען. .'. אין די הויפּט ראָלען
Helena Makowska i Karol de Vogt
פּרייזען פון 30 גר. ביז 150.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-82
ספּעציאַליסט פאַר הויט, וועגערישע און מענער-שוואַכע קראַנקהייטען.
איז צוריקגעקעהרט.
פּאַלגנג מיט קוואַרץ-לאָמפּען (הער-אויספאַל) בעטאָ אַן פון 8—10 און פון 5—8 אָווענד

ציוניסטען!

אַלע מיטגלידער פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, אויך די, וועלכע געפינען זיך אויף די אָרומיגע זומער-וואוינונגען, ווערן אויפגעפאָדערט צו קומען אונבעדינגט היינט

צו די וואהלען פון דעלעגאטען
צום 8. ציוניסטישען לאנד-צוזאמענפאהר

אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע (צעגעלניאַנע 4) פון 9 אַ זייגער פריה ביז 10 אין אָוונט.

חברים, ערפילט אייער חוב, קומט אלע!

דאָמיטעט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין לאָדז.

745

די ניַיע טעלעפאָן-טאריפען
וואס ווערען איינגעפיהרט פון 1 יולי.

(–) די טעלעפאָן-דירעקציע האָט צוגעשיקט צו אַלע איהרע אַבאָנענטען די מעלדונג וועגען איינפיהרען די „לי-טשניקעס" פון 1 יולי אָן.

עס איז בעשטימט פאָלגענדע טאַריפען:

קאַטעגאָריע I פּריוואַט-אַבאָנאַמענט — 66 זלאָטעס.

קאַטעגאָריע II געזעלשאַפטליכע — 96 זלאָטעס.

קאַטעגאָריע III צענטראַלע — 126 זלאָטעס.

די אויבענדערמאַנטע אָפּצאָהלען נעהמען אַרום פאָלגענדע קאָנטינגענט געשפּרעכען אין אַ קוואַרטאַל:

פאַר דעם אַבאָנאַמענט I-טער קאַטעגאָריע — 600 געשפּרעכען.

פאַר דעם אַבאָנאַמענט II-טער קאַטעגאָריע — 1200 געשפּרעכען.

פאַר דעם אַבאָנאַמענט III-טער קאַטעגאָריע — 1800 געשפּרעכען.

די אַבאָנאַמענטען, וועלכע האָבען אַ צוגאָב-אַפּאַראַט ווערט איינגערעכענט צו יעדען צוגאָב-אַפּאַראַט צוויי הונדערט געשפּרעכען אין אַ קוואַרטאַל.

פון דער צאָהל געשפּרעכען, וועלכע עס ווייזט אָן דער „ליטשניק" ווערט אָפּגערעכענט 10 פּראָצענט ראַבאַט.

פאַר צוועלטיגע געשפּרעכען איבער דעם פּראָוויזאָריש-געצאָהלטען קאָנטינגענט, ווערט אָפּגעצאָהלט:

אין דער ערשטער קאַטעגאָריע — 8 גראָשען פאַר אַ געשפּרעך.

די צווייטע קאַטעגאָריע — 6 גראָשען פאַר אַ געשפּרעך.

דריטע קאַטעגאָריע — צו 20 גראָשען פאַר אַ געשפּרעך.

די אַבאָנאַמענטען פון דער דריטער קאַטעגאָריע האָבען דאָס רעכט אַפּצוגעבען דעם טעלעפאָן פרעמדע פּער-זאָנען פאַר בעצאָהלט.

אין פאַל, ווען די ג׳ אַבאָנענטען וועלען אויפלעזען דעם אַבאָנאַמענט קען מען דאָס מאַכען לויט די פאָרשריפטען וועגען אָפּזאָגען אין בעדינגונגען פון דער היגען טעלעפאָן-נעץ פ.אַ.ס.ט. אין טערמין ביז׳ן 1-טען יולי 1927.

א בלוטיגער רויב-אנפאל.
דער׳הרג׳עט א פויער נאָר קיין געלד האָבען די מערדער נישט בעוויזען צו צורויבען.

(–) פרייטאָג 10 אַ זייגער אין אָוונד זענען אויפ׳ן קאָנסטאַנטינער שאָסע בעוואָפענטע באַנדיטען בעפאַלען אַ פוהר, אויף וועלכע עס זענען געפאָהרען דער גוט-בעזיצער יאַן וואָוטשאַרעק פון דאָרף בראָדניץ, טורקער-קרייז, און צוויי פרויען. די באַנדיטען האָבען געפאָדערט געלד פון די פּאַסאַזשירען. דערביי האָט איינער פון די באַנדיטען אויסגעשאָסען און אויפ׳ן אָרט דער׳הרג׳עט וואָוטשאַרעק׳ען.

גראָד איז בעלד נאָכ׳ן מאָרד אָנגעפאָהרען סטאַראָסטאַ זשעוסקי, וועלכער האָט אַרויסגערופען פּאָליציי און אַליין אַדורכגעפיהרט די ערשטע אויספאָרשונג.

ווי צוויי פרויען גיבען איבער האָט וואָוטשאַרעק בעת די דריי באַנדיטען האָבען אויסגערופען:

— ס׳געלד, אָדער טויט!

האָט וואָוטשאַרעק געענטפערט:

— בעסער דעם טויט, איידער אָוועקגעבען ס׳געלד.

און האָט גענומען יאָגען די פערד. דעמאָלט האָבען די באַנדיטען אויסגעשאָסען און וואָוטשאַרעק איז געפאַלען אויסשרייענדיג:

— אַ גאָט! זיי האָבען מיר געטראָפען אין ברוסט!...

און בעלד געבליבען ליגען אָהן בע-וועגונג.

דער ערמאָרדעטער האָט געהאַט ביי זיך אַ רעוואָלווער נאָר ער האָט נישט בעוויזען זיך דערמיט צו בענוצען.

בסך הכל האָט וואָוטשאַרעק ביי זיך געהאַט איינציגע הונדערט זלאָטעס.

סטאַראָסטאַ זשעוסקי דערצעהלט, אַז ער איז געפאָהרען מיט׳ן טראַמוואַי פון קאָנסטאַנטין וואו ער האָט רעוויזירט דעם אָרטיגען פּראָצעס פון דער יודישער קהלה. אויפ׳ן וועג איז געוואָרען אַנ׳אַלאַרם וועגען מאָרד. דער טראַמוואַי האָט זיך אָפּגעשטעלט און ער איז אַוועק צום אָרט פון אָנפאַל.

ביז איצט האָט מען נאָך קיינעם פון די מערדער נישט געכאַפּט.

פערשוואונדען-געוואָרען א יודישער יונגערמאן
ווער עס ווייס וועגען איהם דאַרף מעלדען דעם פאָטער.

דעם פאָריגען דינסטאָג איז פון דער-היים אָוועק דער 20-יאָהריגער שמואל קעסטענבוים, אַ מצבה-קריצער. ער איז געווען אָנגעטאָן אין אַ רעגען-מאַנטעל, טונקעלען אָנצוג געלע שיך און אַ העלען קאַפעליוש. שמואל קעסטענבוים אַ ברונעטער יונגערמאַן פון מיטעלען וואוקס איז אַ קינסטלער אין זיין פאַך, איז אָבער געווען זיין אַ לענגערער צייט אַרבייטסלאָז. דערצו איז ער געווען קראַנק און האָט שטאַרק געליטען אויף די לונגען. ער האָט פיל געלייענט און איז געווען שטאַרק אָנגע׳ברוגז׳ט אויף דער שלעכטער וועלט.

דינסטאָג איז ער פּלוצלונג אָוועק פון דערהיים און איז ביז איצט נישט צוריקגעקומען. די עלטערן האָבען איהם אָנגעהויבען אַרומזוכען ביי זיינע פריינד און בעקאַנטע, אָבער קיינער ווייס נישט פון איהם.

געכטען האָט מען צופעליג געפונען אַ בריף, אין וועלכען ער שרייבט, אַז ער וועט בעגעהן זעלבסטמאָרד. דער פאָטער רעכענט אָבער, אַז עס איז זיין זוהן אָוועקגעפאָהרען קיין ווארשאַ צו זיין ברודער.

ווער עס ווייסט עפּיס וועגען דעם פערשוואונדענעם ווערט געבעטען מיט-צוטיילען צום פאָטער קעסטענבוים אויף פּאָמאָרסקאַ 39.

אין די אפטייקען.
היינטיגע נאכט-דיזשורען.

היינט דיזשורירען ביינאַכט פאָלגענדע אַפּטייקען: אַנטאָניעוויטש (פאַבריאַניצער 50; ק. כאָנדזשינסקי (פּיעטרקאָווער 164); וו. סאָקאָלעוויטש (פּושע-יאָזד 19); רעמבעליגסקי (אַנדזשייאַ 26); י. זונדעלעוויטש (פּיעטרקאָווער 25); קאָפּערקעוויטש (וגיערסקאַ 54); ס. מאַר-קאָווסקי (בזשעזשינער 56).

קינדער קיין טשעכאָטשינעק.

די ערשטע פּאַרטיע קינדער קיין טשעכאָטשינעק, וואָס איז אָרגאַניזירט געוואָרען אונטער ה׳ רומקאָווסקי איז שוין אַרויסגעפאָהרען.

דעם 1 יולי פאָהרט אַרויס אַ פרישע פּאַרטיע פון בלויז מעדלעך און דעם 20 יולי — אַ דריטע פּאַרטיע. אין דער צווייטער פּאַרטיע זענען נאָך פערהאַן געצאָהלטע פּלעצער פאַר ערליכע קינ-דער.

אַלע, וואָס ווילען בעעהרען דעם אָנדענק פון געוועזענעם גרינדער און וויצע-פּרעזידענט פון סוחרים פעראיין

סאלא פרעהליך ז״ל

זאָלען היינט קומען קיין העלענובעק אויף דער הזכרה צו די שלושים

און צו דער פייערונג פון לעגען דעם גרונדשטיין פון דער אָרגאַנזשעריע אויפ׳ן נאָמען פון׳ם פערשטאָרבענעם.

734

קאנפערענץ פון יוד. האנדווערקער
וועגען ניַיעם האנדווערקער- און אינדוסטריע-געזעץ.

דער לייטער פון די האַנדווערקער-און אינדוסטרי-ענינים אַדוו. בערקאָוויטש האָט זיך געווענדעט צום צענטראַלען האַנדווערקער-פערבאַנד (קאָלידזייאָווע 4) אַז אין׳ם צוזאַמענהאַנג מיט׳ן ניַיעם אינדוסטריע-געזעץ, וואָס איז איצט אַריין אין קראַפט, זאָלען זיי צוזאַמענ-רופען אַנ׳אַלגעמיינע קאָנפערענץ פון אַלע פערוואַלטונגען. אויף דער דאָזי-גער קאָנפערענץ וועט אַדוו. בערקאָוויטש איינפאָרמירען די מיטגלידער פון די האַנד-ווערקער וועגען דעם ניַיען געזעץ און וועגען פערשידענע ענינים, וואָס זענען דערמיט פערבונדען.

פרייטאָג איז אַזאַ קאָנפערענץ פאָר-געקומען. צו דער קאָנפערענץ זענען געקומען אַלע פערוואַלטונגס-מיטגלידער פון די האַנדווערקער-פעראייגען.

ה׳ בערקאָוויטש האָט געגעבען אויס-פיהרליכע אינפאָרמאַציעס און צוגע-זאָגט שטענדיג צו דינען מיט הילף. ער האָט אויך צוגעזאָגט אַרויסצוטרע-טען אויף אַ גרויסער אינפאָרמאַציע-פערזאַמלונג פאַר אַלע האַנדווערקער.

דער צענטראַלער האַנדווערקער-פער-באַנד האָט בעשלאָסען וועגען דעם איינ-צואָרדנען בקרוב אַ גרויסע פערזאַמלונג פון אַלע לאָדזשער יודישע האַנדווערקער.

א מיכסוך מיט דער סאוויעטישער האנדעלס-מיסיע צוליב סטעמפעל-מארקען.

(–) בשעתו האָט די סאָוויעטישע האַנדעלס-מיסיע געשלאָסען מיט אַ גאַנ-צער רייה קלענערע און גרעסערע לאָד-זשער טעקסטיל-פירמעס אָנ׳אָפּמאַך וועגען צושטעלען מאַנופאַקטור קיין סאָ-וויעטען-רוסלאַנד. ביים בעצאָהלען די בעשטעלטע סחורות האָט אויסגעבראָ-כען אַנ׳אינטערעסאַנטער סכסוך, וועגען בעצאָהלען שטעמפעל-מאַרקעס. די סאָ-וויעטישע מיסיע האָט זיך געהאַלטען פאַר פּריווילעגירט און בעפרייט פון שטעמפעל-אָפּצאָהל. די לאָדזשער פירמעס האָבען אָבער מורא געהאַט פאַר אַ סכסוך מיט דעם פינאַנץ-אַמט. ענדליך איז דער ענין ערלעדיגט געוואָרען דורך אַ ספּעציעלען צירקוליאַר, וועלכען דאָס אויסערן-מיניסטעריום האָט צוגעשיקט צום וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט.

לויט דעם צירקוליאַר האָבען די סאָ-וויעטישע האַנדעלס-מיסיעס קיין שום דיפּלאָמאַטישע און קיין שום קאָנסוליאַ-רע רעכט. צווישען פּוילען און דער סאָוויעטישער רעגירונג איז נישט בע-שלאָסען געוואָרען קיין שום ספּעציעלער צווישען-מלוכה׳שער אָפּמאַך אין וועלכען עס זאָל גערעדט ווערען וועגען עפּעס רעכט און פּריווילעגיעס לטובות די סאָ-וויעטישע האַנדעלס-מיסיע.

די סאָוויעטישע פאָרשטעהער מוזען דעריבער אָפּצאָהלען אַלעס, ווי אַלע בירגער פון פּוילען. פון שטעמפעל-אָפּצאָהל איז בעפרייט נאָר דער פינאַנץ-אַמט, אַלע מלוכה-אונטערנעהמונגען. אפילו פּריוואַטע זענען פון קיין שטעמ-פעל-אָפּצאָהל נישט בעפרייט.

צוברעכען דעם שארבען
ביים אראפשפּרינגען פון א צוג אין קאלושקי.

פרייטאָג 5.10 פאַרטאָג איז די קאַ-רעטקע פון „לינת הצדק" דרינגענד אַרויסגערופען געוואָרען אויפ׳ן וואָקזאַל פון לאָדזשער פאַבריקס-באַהן, כדי צו ערטיילען הילף אַ שווער פערוואונדעטער מיידעל.

דער אומגליק מיט׳ן מיידעל איז פאָר-געקומען אויף פאָלגענדען אופן:

דאָס מיידעל מיט׳ן נאָמען פאַליאַ פוקסמאַן, 18 יאָהר אַלט, איז אַ ראַדאָמער. זי איז אַרויסגעפאָהרען פון ראַדאָם קיין לאָדז צו איהר׳ס אַ משפחה, האַבער (זשעלאַזנאַ 8).

אין קאָלושקי האָט זי געדאַרפט איבערשטייגען פון איין צוג אין אַנדערען, און על פי טעות איז זי אַריין, אַנשטאָט אין לאָדזער צוג — אין׳ם ווארשאווער.

ערשט ווען דער צוג האָט זיך גע-ריהרט, האָט זי זיך געכאַפּט, אַז זי האָט פערבלאָנדזשעט, און זי איז אַראָפּ-געשפּרונגען פון וואַגאָן. זי איז אָבער זעהר אונגליקליך אַראָפּגעשפּרונגען, אַז זי האָט זיך צוברָאכען דעם שאַרבען.

אין אַ זעהר שווערען צושטאַנד האָט מען זי געבראַכט קיין לאָדז, וואו דער דאָקטאָר פון „לינת הצדק" האָט איהר ערטיילט די ערשטע הילף און אָפּגע-פיהרט אין פּאָזנאַנסקי׳ס שפּיטאָל.

Dr. Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז און לונגען-קראַנקהייטען.

קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9 טעלעפאָן 27-81

שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אָן אין לעמשניצע וגערושער 17 פון 10—11 און נ.מ. פון 2—3

SPLENDID

20 נאַרוטאָוויטשאַ 20.

היינט גרויסע פּרעמיערע! היינט גרויסע פּרעמיערע!

גרויסער דאָפּעלטער 2 שעה׳דיגער פּראָגראַם! דאָס ניַיעסטע בילד פון דער בעקאַנטער פראַנצ. פּראָדוקציע „Film D'art"

ליבע פערשאפט ליידען... (Graziella)

דראַמע אין 10 אַקטען, וועלכע אילוסטרירט דאָס לעבען פון אַלפאָנס de Lamartine, איינעם פון די בעדייטענדסטע פאָרשטעהער פון פראַנצויזישען ראָמאַנטיזם.

די ליבלינגע פון לאָדז: LIL DAGOVER, HARRY LIEDTKE אין זייער ניַיעסטער קרעאַציע

„דער פרינץ פון פיאלקעס"

אַ שעהן סאַלאָן-בילד אין צעהן אַקטען

סימפאָנישער אָרקעסטער אונטער דער לייטונג פון ה׳ א. טשודנאָווסקי.

דער זאַל איז מעכאַניש ווענטילירט.

פון 1.30 ביז 3 אַ זייגער נאָכמיטאָג זענען די פּרייזען פון אַלע פּלעצער 1 זל. און 50 גר.

739

פערצווייפעלטער חתן דערשטעכט די כלה און שניידט זיך איבער דעם האלז.

א ליבע-טראגעדיע אין לעמבערג.

א שרעקליכע טראגעדיע האט זיך אפגעשפילט אויף דער שפיטאלנא-גאס אין לעמבערג.

אויף דער שפיטאלנא-גאס נומער 10, האט געוואוינט א געוויסע מאריא נאוויצקא די סטרושקע פון דעם הויז.

פאר 5 יאהר האט זיך די נאוויצקא באקענט מיט דעם שטעטישען לאמטערן-אינדער פאוועל וואלאשין, וועלכער וואוינט מקצקא-גאס נומער 19.

ער איז אפילו פארהייראט, ער האט א ווייב מיט 2 קינדער, אבער די ליבע קען נישט קיין גרעניצען.

זייט דעמאלט איז צווישען ביידע ענטשטאנען אן אינטימע פערהעלטניס.

אבער א פרוי איז דאך א ביסעל גרינגער אויף דער דעה, עס הייסט, אז אין דער לעצטער צייט האט די נאוויצקא בעקומען א נייעם „חתן". זי האט זיך פערליבט אין א געוויסען טעאדאר זשמוד, וועלכער איז צו דער סטרושקע געקומען אזוי אפט, ווען איהר פריהערדיגער געליבטער וואלאשין האט געהאט דינסט.

יענע נאכט, האט וואלאשין פעסטגעשטעלט, אז זשמוד קומט זעהר אפט אין דער וואוינונג פון זיין געליבטער סטרושקע, נאוויצקא. ער האט זיך נישט וויסענדיג געמאכט און 12 א זייגער ביינאכט אנגעקלונגען צו דער נאוויצקא. זי האט איהם דאס טויער אויפגעעפענט און וואלאשין האט זיך אויף איהר געווארפען און איהר דערלאנגט 15 מעסער-שטאך. פון וועלכע די נאוויצקא איז אנידערגעפאלען אויף דער ערד א טויטע.

נאך דער בעסטיאלישער מאט האט וואלאשין מיט דעם איינענעם מעסער זיך איינגעשניטען אין האלז, דאן זיך אויפגעשניטען דעם בויך און איז אנידערגעפאלען נעבען דער נאוויצקא.

באלד זענען אנגעקומען איינוואוינער פונ'ם הויז און האבען זיך אנגעשטויסען אין פינסטערען טויער אויף צוויי מענשען-קערפער, וואס זענען געלעגען אין א טייך פון בלוט.

מען האט תיכף פערשטענדיגט די פאליציי. אלס ערשטע זענען געקומען די פאליציאנטען גלושעט און קלאס, דאן איז געקומען דער פאליציי-קאמיסאר אלענקעוויטש. די רעטונגס-געזעלשאפט האט צוגענומען וואלאשין אין שפיטאל אריין וואו ד"ר אלעקסאנדער פעלעק האט גענומען ראטעווען דעם שווער פערוואונדעטען. באלד איז געקומען אין שפיטאל אריין דער שעף פון אונטערזוכונגס-אמט, אויבערקאמיסאר פערילעוויטש און עס איז געלונגען וואלאשין צו פערהערען.

וואלאשין איז שווער פערוואונדעט און מ'ווארט איהם נישט קענען דערהאלטען ביים לעבען.

אוועקגעגנב'עט א טרומנע מיט א מת פון ווילנער בית עולם

וואו ער איז געלעגען בעגראבען שוין 14 יאהר. געהיימנישפולע געשיכטע מיט א פערשוואונדענע טרומנע.

אינזשענער זשוקאוו, אנטאקאל 44. איז געגאנגען אויפ'ן רוסישען אנטאקאלער בית-עלמין בעזוכען דעם קבר פון איהר פאטער. א רוסישען פאלקאווניק זשוקאוו, וועלכער איז מיט 14 יאהר צוריק געשטארבען.

צוקומענדיג צו איהר פאטערס פאמיליע-קבר, האט זי מיט שרעק דערזעהן, אז פון דער אייזערנער טיר פון פאטערס פאמיליען-קבר זענען ארונטערגעריסען די שלעסער און די טיר איז אויפגעריסען.

אריינגעהענדיג אין אוהל, וואו עס האט געזאלט שטעהן די טרומנע פון איהר פאטער, האט זי ווידער מיט שרעק דערזעהן, אז די צינקאווע שווערע טרומנע מיט'ן גוף פון איהר פאטער, איז אויף א געהיימניספולען אופן נעלם געווארען.

דער בית-עולם-שומר האט אויף די שאלות פון זשוקאווא נישט געוואוסט וואס צו ענטפערן.

זשוקאווא האט די געשיכטע מיט דער פערשוואונדענער טרומנע געמאלדען דער פאליציי, וועלכע האט דעלעגירט געהיימאגענטען אויספארשען די גאנצע זאך.

נאך א לאנגער זוכעניש איז די טרומנע געפונען געווארען ביים עק בית עלמין בעהאלטען צווישען קוסטעס.

דער מת איז געלעגען אין דער טרומנע אומבערירט.

די אויספארשונג בעמיהט זיך אויסצוקלערען די סיבות פון טורותפולען פארפאל.

דער מעסלער פון זומער-וואוינונגען אין גלאוונא.

אנ'אנשיקעניש, פון וועלכען מ'דארף פטור ווערען.

ווער עס וויל זיך בעקענען מיט א „מנחם מענדעל" אין א גאר מיאוסער אויפלאגע זאל פאהרען קיין גלאוונע דינגען א זומער-וואוינונג.

דער גלאוונער מנחם-מענדעל איז דער מעקלער פון זומער-וואוינונגען.

ווער עס קומט אן ביימאג מיט'ן צוג ארום 2 א זייגער — טרעפט דעם „מנחם-מענדעל" עלענט געקליידעט אין א ווייסער מארינארקע מיט שיך אויף די בארוויסע פיס, ביי א שלעכט ווערטער טראגט ער א טונקעלען אנצוג.

קומט נאר אן א פערשוין, אין וועלכען „מנחם מענדעל" דערקענט א לאדזער, אזוי משפעט ער זיך אן דער בחור און זיין שותף (דעם שותף דארף ער, אז דער פאסאזשיר זאל זיך בשום אופן נישט קענען אויסדרעהען פון איהם). דער גלאוונער „מנחם מענדעל", איז א מעקלער פון זומער-וואוינונגען, עס איז א געכפיגער מאג. פון איהם קען מען זיך שוין נישט ארויסדרעהען, ער מיט זיין שותף געהען נאך ווי שאטענס טריט-ביי טריט. און ס'העלפט נישט קיין בעטען, קיין טרייבען זיי, קיין דראהען, זיי געהן נאך פיס-טריט. זיי האבען אקופירט די גאנצע ארום גלאוונע, און נישט נאר די אנגעקומענע געסט, נאר אויך די ווירטסלייט, ביי וועלכע מען וויל דינגען א זומער וואוינונג, זענען געצווינגען און קענען נישט פריי האנדלען דורך די מעקלערס.

די ווירטסלייט אליין זענען אין כעס אויף דעם גלאוונער מעקלער, וועלכער לאזט זיך אויס'ן ווענ פון ציפערי.

אויף כמעט אלע זומער-וואוינונגען זענען פארהאן מעקלער, וועלכע ווייזען אן דעם אנגעפאהרענעם, וואו מען קען געפונען א פרייע וואוינונג. אומעטום זענען זיי אבער בעשיידען נישט חוצפה'דיג, און בעגנוגען זיך נאר מיט'ן געבען די נויטיגע אינפארמאציע, וואס מען פערלאנגט פון זיי.

אין גלאוונע אבער, בענוצט זיך דער מעקלער פשוט מיט טעראר, ער דערפיהרט אויך דערצו, אז די פרייזען פון די זומער-וואוינונגען ווערען אויפגעטרייבט.

צי קען מען טאקי נישט פטור ווערען פון דעם דאזיגען פייגליכען אנשיקעניש? די יודישע בעפעלקערונג אין גלאוונע, וועלכע האט נישט ווייניג נוצען פון די הונדערטע „לעטניקעס", וואס קומען אהין יעדען זומער, דארף א טראכט טון וועגען פערטרייבען דעם אונגעוואונשטען מעקלער פון די ארטיגע זומער-וואוינונגען.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" ענטפערען אויף יורידישע אנפראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

5646. ק-סקי.

דער ארט. 62 פון אוסטאוו וועגען ארבייט אין אינדוסטריע דערלאזט קינדיגען אנ'ארבייטער אהן 2 וואכיגע ענטשעדיגונג אין פאל, ווען דער ארבייטער קומט נישט צו דער ארבייט 3 טעג דורכאנאנד אדער מינדעסטענס 6 טעג אין משך פון חודש אהן בערעכטיגטע מאטיווען, ווען דער ארבייטער פערלאזט אפילו צוליב בעגרינדעטע סבות, די ארבייט 2 וואכען דורכאנאנד, ווען דער ארבייטער ווערט צוגעצויגען צו גערילכטליכע פעראנטווארטליכקייט פאר א פערברעכען, פאר וועלכען ס'דראהט טורמע. ווען דער ארבייטער פיהרט זיך אויף אראגאנטיש, שלעכט און ס'דראהט א געפאהר די פערמעגענס אינטערעסען אדער דער פערזענליכע זיכערהייט פון דער פאבריק-פערוואלטונג און אויפזיכטער, ווען ער איז קראנק אויף אנ'אנשטעקענדער קראנקהייט.

5647 א געפרייטער לעזער פון גדאנסקא

איהר מוזט אויפפאדערן גערילכטליך דעם בעל חוב, אז ער זאל איינצאהלען פאר די עדות, אז נישט קען דער ענין בלייבען אין איצטיגען צושטאנד ווער חיינט ווי לאנג.

5648. מ. ל.

דער טעקוועסטראטאר האט דאס רעכט לויט די עקזעקוטיווע-אינסטרוקציעס ארויסצונעמען פון שופלאד געלד אויפ'ן חשבון פון די שולדיגע שטייערן.

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02
אינערליכע קראנקהייטען, ספעצ. פאר לונגען- און הארץ-קראנקהייטען, בעשטראלונגען אין קונסטליכע בערג-זון.
נעמט אן פון 3—4 נאכמיטאג און פון 4—5
דער לעטשניצע „וואולקא".

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20
גאסטשפילען פון בעריהמטען אמעריקאנער פאר׳ל
אננא און היימאן יאקאבאוויטש
היינט זונטאג, ד. 26. יוני, 9 א זייגער אוונד
„די גרינע כלה"
פיעסע אין 4 אקטען מיט געזאנג און טאנץ פון סיגאל.
ס'ווערט געזונגען פאלגענדע לידער: א גרוס פון רוסלאנד, קדשנו במצותיך, פרעהט אייך יודעלעך, לעבעדיג און פרעהליך, אוי, אדעם, רוסישע פאפורי, איך וויל זיך שפילען.
הויפט-ראלען: גאלדעלע-א. יאקאבאוויטש; זעליג-ה. יאקאבאוויטש.
אדמיניסטראטאר: א. בעזמאן. ביהנע-לייטער: מאכאראווסקי.
מארגען, מאנטאג-גרויסע פאפולערע פארשטעלונג
פון 80 גר. ביז 2.50 זל. בילעטען אין קאסע פון פילהארמאניע.

אין פלאמען פון ליבע און האס

(ראמאן).

(49

די פרוי לוריע האט א טיפען זיפץ געטון: הייסט עס, אז דאס הארץ פון איהר קינד געהער שוין נישט צו איהר. זי זעהט דאך בפירוש, ווי עס זאגט ליגען!

— זעהסטו שוין מיין קינד, אז איך שמועס זיך אן, איך בין זיך משער? איך האב זיך געוואלט פרעגען ביי דיר; געוואלט גוטוויליג ארויסקריגען פון דיר דעם ריינעם אמת, כדי צו אויסמיידען פארוואורפען. דערווייל לייקענסטו...

— מאמעלע מיינע, אז איך ווייס נישט וועגען וואס עס האנדעלט זיך דיר! — האט יהודית נישט-זיכער ארויסגערעדט, האלטענדיג די אויגען אראפגעלאזט.

— זאג מיר, קינד, צו דיין אייגען געוויסען מאכט דיר נישט קיין פארוואורפען?

— ניין מוטערל!

— צי האלסטו, אז דו פיהרסט זיך אויף ארענטליך, ווי אנומעלט?

— יא, מאמע!

— און דו קאנסט מיר קוקען אין די אויגען גלייך, נישט שעמענדיג זיך?

— איך קען... וויל איך האב זיך גארנישט, וואס פארצוווארפען.

— נו, טא קוק מיר אין די אויגען גלייך, קינד מיינס!

יהודית האט א קוק געטון אויף דער מוטער מיט איהרע הערליכע, דורכזיכטיגע אויגען: אין איהר בליק איז נישט געווען קיין סימן פון צומישונג; אויף איהר ווייסען שטערען האט זיך קיין סימן פון פער'רויטלען נישט בעוויזען...

בלויז דאס גאנצע פנים האט אויסגעדריקט פיינליכען צער. די פרוי לוריע האט זיך פערטראכט.

— יהודית'ל... און פונדעסטוועגען ביזטו נישט דיזעלבע, וואס אמאל! ווען איך וואלט אליין נישט געוואוסט, וואלסטו געקאנט זאגען, אז דאס זענען רכילות'ן, אבער איך ווייס דאך יא... דו מאכסט ראנדעוואו'ען...

— יא, מוטער!

— אזוי? האסט די דרייסטקייט נישט צו לייקענען... בעגעגנסט זיך יעדען אווענד כמעט מיט איינעם פון די דרייוויצעס — אויפ'ן בית עולם קומט איהר זיך צוזאמען...

— יא, ס'איז וואהר!

— ביזט זיך מודה? און זאגסט גארנישט צו דיין פערטיידיגונג?

— ניין, מאמע, ווייל דאס איז אמת.

— גאט מייגער, וואס רעדט זי! איך הויב נישט אן צו פערשטעהן!

יהודית האט געשוויגען.

— הייסט עס, אז דו האסט ליב דעם מענשען?...

— איך ווייס נישט, צו איך האב איהם ליב... אבער וואס מאמע, האסטו איהם פארצוווארפען?

— איך ווייס נישט! איך האב עפיס שטענדיג געפיהלט א ווידערווילען צו דעם דאזיגען מענשען — אפשר אומבערעכטיגטערהייט...

— אבער קורט... קורט! דו האסט דאך איהם ליב געהאט! און ער האט דיך אזוי שטארק ליב!... האכטו וועגען איהם פערגעסען?...

— איך האב גארנישט פערגעסען מאמע!

— האסטו איהם שוין מעהר נישט ליב? און ער איז דאך אזא גוטער, אזא הארציגער בחור... ארימער, טייערער קורט!

ווי א מארטירערין, בעת שרעקליכע פייניגונגען, האט נאר יהודית געפונען אין זיך כח צו זאגען:

— מאמעשי, איך מיין, אז איך האב א טעות געהאט... מיר האט זיך בלויז אויסגעדוכט, אז איך האב איהם ליב... אין דער'אמת'ן האב איך איהם נאר גערן געהאט, ווי א יוגענד-חבר וועלכען איך קען פון קינדווייז אן... און דאס איז גוט, וואס ס'האט זיך אזוי געמאכט, ווייל איך וואלט דאך מיט איהם איצטער נישט געקאנט חתונה-האבען...

די פרוי לוריע האט פערשטאנען, וואס איהר טאכטער האט געהאט אין זינען... זי האט מיט שרעק א קיק געטון אויף יהודית'ן, און איהר האט זיך אויסגעוויזען, אז זי בעהאלט פאר איהר עפעס א טיפען סוד...

זי האט שנעל צוריקגעצויגען די הענד, וואס האבען געלאשטשעט די טאכטער, און אליין זיך אויך אפגעשטעלט פון דער טאכטערס-לאקעס. זי האט זי אנגעהויבען לייכט אפצושטויסען פון זיך.

יהודית האט א קוק געטון אויף דער מוטער... קיינמאל האט זי איהר נאך נישט געזעהן אין אזא מעמד: אזוי קאלט און טרוקען.

— יהודית — האט זיך די פרוי לוריע אנגערופען, נאך א קורצען שווייגען — ווער האט עס דיך אזוי געענדערט?

— איך בין שטענדיג די זעלבע, מאמעשי! — האט זיך דאס ארימע מיידעל פערטיידיגט מיט טרעהרען אין דער שטימע.

— איך פערלאנג, אז דו זאלסט מיר אלץ, אלץ זאגען!

— איך האב דיר מעהר גארנישט, וואס צו זאגען...

— אלזא, וועל איך, דיר זאגען: דו ביזט די קאכאנקע פון דרייוויצ'ן!

נישט-אכטענדיג אויף דעם כמעט מאנסבילשען בעהערשען זיך, האט דאס איידעלע מיידעל נישט געקאנט דערשטיקען אין זיך דעם וועה-אויפגעשריי, וואס האט זיך פון איהר צוריסענעם הארץ ארויסגעריסען; איהר מיידעלשער שטאלץ האט זיך צובושטעוועט אין איהר נשמה, און די אויגען האבען זיך אנגעצונדען מיט א ווילדען פייער:

— מאמע, דו בעליידיגסט מיך! דו שפייסט מיר אין פנים.

— אויב דו ביסט נאך לפי עתה נישט זיין ליבהאבערין — האט די פרוי לוריע אונבארמהערציג פארטגעזעצט — וועסטו עס נאך ווערען. דאס איז דער גורל פון אלע מיידלעך, וואס היטען נישט אפ זייער גוטען נאמען, און פערלירען זייער בעשיידענהייט. אט דאס איז דער גורל פון די, וואס בשתיקא פון זייערע עלטערן מאכען זיי זיך ליבע-ראנדקעס! אוי, יהודית, ארימע טאכטער מיינע — ווי קומט עס צו דיר?!

די פרוי לוריע האט זיך ביטערליך פונאנדערגעוויינט.

(פארטזעצונג קומט).

די היינטיגע וואהלען צום ציוניסטישען לאנד-צוזאמענפאהר.

היינט, קומען פאר אין אונזער שטאָדט די וואהלען פון דעלעגאטען צום ציוניסטישען לאנד-צוזאמענפאהר, וועלכער קומט זיך צונויף אין וואַרשע דעם 3 טען יולי.

עס וועלען געוועהלט ווערען 10 דעלעגאטען. עס פיגורירען 2 קאַנדידאַטען-ליסטעס נומער 1 פון „על-המשמר" און רעוויזיאָניסטען און נומער 2 פון דער „עת לבנות"-גרופע.

דער ציוניסטישער קאָמיטעט האָט אויפגעפאָדערט אַלע מיטגלידער, אויך די, וועלכע ס'געפינען זיך אויף די פרימיגע זומער-וואוינונגען, צו קומען אונבעדינגט היינט צו די וואַהלען.

Zapisujcie się
na członków Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

אכטונג

פרוכטען-הענדלער.

(ט) אין צוזאמענהאנג מיט'ן אָנהויב פון פרוכטען-סעזאָן האָט די סאַניטאַרע קאָמיסיע ביים מאַגיסטראַט אַרויסגעגעבען אַ גאַנצע רייהע פאַראָרדנונגען בנוגע היגיענע פון פרוכטען-הענדלער.

ווער עס וועט עובר זיין אויף די היגיענישע פאָרשריפטען וועט צוגעצויגען ווערען צו געריכטליכער פעראַנטוואָרטליכקייט.

פון יודישען טעאטער.

(–) די ערשטע אויפפיהרונג פון די בעקאַנטע יודישע גאַסטראָלירען היימאַן און אַננאַ יאַקובאָוויטש האָבען געהאַט אַ גלענצענדען ערפאָלג. דער גרויסער עולם, וועלכער האָט אָנגעפילט דעם פילהאַרמאָניע-זאַל האָט שטורמיש אַפּלאָדירט די אַרטיסטען. היינט ווערט געשפילט צום דריטען מאָל די אויסגעצייכענטע פיעסע „די גרינע כלה".

איז אקבוצה פון חלוצות.

(ענדע פון 3-טע זייט).

געענטפערט אויף מיין פראַגע מיט פאָלגענדע ווערטער:

איך בין געקומען אין ארץ-ישראל אום צו בויען מיין לעבען אויף נייע יסודות, אויף סאָציאַלע יסודות.

די חלוצה פון בולגאַריען האָט געזאָגט.

אינ'ם טאָג, ווען מיר האָבען באַשלאָסען צו ווערען חלוצות אין ארץ-ישראל האָבען מיר זיך געזעגענט מיט'ן טעאַטער, מיט קאָנצערטען, איבערהויפט מיט דעם אייראָפּעאישען קולטורעלען לעבען. צו אייראָפּע האָבען מיר געזאָגט: אַדיע!

די חלוצות האָבען מיר דערקלערט, אַז שבת און יום טוב אַרבייטען זיי נישט, נאָר אין די חול-המועד טעג.

זיי האָבען געזעהן מיט גרויס אַנערקענונג און באַוואונדערונג וועגען דעם יאַבלאָנער רבי און זיינע חסידים, די קאָלאָניסטען פון נחלת-יעקב.

זיי האָבען מיר דערצעהלט אַן אינטערעסאַנטען פאַקט: ווען אַ חלוץ פאָהרט אום שבת אין זיין וועגעל פאַרביי דער קאָלאָניע נחלת-יעקב, האַלטען איהם אויף די חסידים אַלס אַ טייערען אורח אין זייער קאָלאָניע, לאַדען איהם איין צום טיש, פאַרברענגען מיט איהם פרייליך ביז מוצאי שבת, און דאַן לאָזען זיי איהם ווייטער פאָהרען. זיי טוען דאָס אַלץ, אום אויף אַנ'אידעלען אופן נישט צו לאָזען דעם חלוץ מחלל שבת זיין.

אַ פּאָר פון די חלוצות האָבען מיר דערצעהלט, ווי דער יאַבלאָנער רבי האָט דעם ערשטען מאָל מאַרשירט מיט אַ רויטע בלום אין לאַץ, מיט די חלוצות פון די קאָמוניסטישע קבוצות קיין חיפה.

* * *

די חלוצות האָבען בײַ זיך ביכער אין פאַרשידענע אייראָפּעאישע שפּראַכען, באַזונדערס אויף דעם געביט פון באָטאַניק און נאַטור-וויסענשאַפטען איבערהויפּט. זיי זענען פאַרליבט אין דער נאַטור פון ארץ-ישראל און שטודירען זי פּראַקטיש און טעאָרעטיש. זיי לייענען טעגליך דעם „הדבר" אויך העברעישע פאַך-צייטונגען, ווי דער „השדה", און זענען ערנסט פאַראינטערעסירט אין אַלע פראַגען און פּראָבלעמען, וואָס זענען פאַרבונדען מיט דעם אויפבוי פון ארץ ישראל און מיט דער אויפלעבונג פון דער העברעאישער קולטור.

רענטגעניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען!
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונט

ד"ר וואַלינסקי	נאָז, האַלז, אויערען-קר.	3–4
ד"ר קערשנער	קינדער-קראַנקהייטען	12–9½ 5–4
ד"ר שיפמאַן	אינערליכע קראַנקה.	1–11
ד"ר לובימש	הויט-און געשלעכט קר.	2–12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און אינערליכע קר.	3–1
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	2–12.30
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה	1 –
ד"ר בערגמאַן	פרויען און געבורטס-הילף	4–3

קוואַרץ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. ז. וו. באַקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-באַשטראַהלונג. אינהאַלירונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויך פאַרלאַנג — היזשען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אורין, פליגמע און בלוט.
2120
אימפּונגען נעגען שקאַרלאַטין.
אַז דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ
רענטגענאָלאָגישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	10—2 נ"מ
ד"ר לאָזשינסקאַ סמאַראַפּאַלסקאַ	צאָהן-אַרצט	7—3

קינסטליכע ציהן, קראָנען, פּאָמבען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג

— אַ —
פּאַוואָז
(אַ האַלב פאַרדעקטער)
צו פאַרקויפען
קילינסקאַ 97.

דעם 21 יוני האָב איך פאַר־לוירען אויפ'ן רינג נאַרוטאָוויטש און ווסכאָדניאַ גאַס אַ וואָרינונגס-קאָנטראַקט. דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען אָפּצוגעבען אויף טאַרגאָוואַ 11 צו JOOB KAROL.

שניידער-הילף!
בעטויש וואַשען גאַרניטורען 5 זל. פרעסען גאַרניטורען 3 זלאָטעס ס'ווערען אויך אָנגענומען אַהיים עס ווערט אויך געפרעסט אויף דער שטעל.
856
קאָנסטאַנטינער 5 וו. 1.

קערנמילכלעך
צו אַ זאַקען-מאַכער ווערען געברויכט. ווענדען זיך שוו. יאַקובאַ 10 וו. 30.

Dr. med.
L. Pikielny
ספּעציאַל-אַרצט פאַר נירען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
נעמט אָן פון 4—7 אָוו.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכקייט, רענטגענ-שטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 8—9 אין אָוונט.

Dr. med.
W. Eychner
פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע
נאַרוטאָוויטש 11 טעל. 54-72.
נעמט אָן אין דער לעטשניצע פּעטריקאָווער 294 פון 12—2 מיטאָג און אין דער היים פון 6-8 אָוו.

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?
פאַרוואָס לויפט יעדער אין ביוראָ פּיעטריקאָווער 17?
ואמרת אליו, זאָלסטו איהם זאָגען
— אַז אין דעם ביוראָ —
17 פּעטריקאָווער 17
2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו ס'ווערען ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעס לויט'ן אָנשטאַנד, קלאַגעס, ואַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטייערן אין פּוילען, אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואָלאַניעס, רעקורסען, הענגען פּעטער און קאַמיסאַריאַט-רעשאַנדע, ביטעס וועגען דירה און אויסשאַנד ראַזיעטשע און אין אַלע פּאָליציי-בעצירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראַווניעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.
רעכט-קאָנסולענט י. מאַנעלאַ, פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52
שנעל, רעעל און ביליג!

ריינע זייף —
ריין די וועש!

אָט דאָס איז דער פּרינציפּ פון גוטע בעל-הבית'טעס און וואָש פרויען! נאָר דורכ'ן וואַשען מיט ריינעם גוטען זייף קען מען באמת באַקומען ריינע וועש. די זייף "Jeleń - Schicht" ווערט פּראָדוצירט פון די בעסטע רויה-מאַטעריאַלען און דעריבער איז זי גאַראַנטירט ריין.

די לאַנגיאָהריגע ערפאַהרונג און די לעצטע טעכנישע ערפינדונגען ברענגען דערצו, אַז די זייף "Jeleń-Schicht" איז פּאָקטיש די בעסטע און אונפאַרגלייכליך אין איהר קוואַליטעט.

זאָל דעריבער יעדע בעל-הבית'טע פאָדערן
זייף
JELEŃ-SCHICHT
און זיך היטען פאַר פאַלסיפיקאַטען.
729

ZARZĄD
TELEFONÓW ŁÓDZKICH
P.A.S.T.

podaje do wiadomości PP. Abonentów, że z dniem 1 lipca 1927 r. wchodzą w życie nowe taryfy telefoniczne, zatwierdzone przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów (Dz. Ust. R. P. Nr. 55 z dnia 23 VI. 1927 roku, poz. 487).

Kategorja I. abonament prywatny za opłatą kwartalną zł. 66.
„ II. „ zbiorowy „ „ „ „ 96.
„ III. „ publiczny „ „ „ „ 126.

Powyższe opłaty obejmują następujący kontyngent rozmów kwartalnie: dla abonamentu I kategorji—600 rozmów, II kategoji—1200 rozmów i III kategorji—1800 rozmów. PP. Abonentom, posiadającym aparaty dodatkowe, dolicza się do powyższego kontyngentu po 200 rozmów kwartalnie na każdy aparat dodatkowy.

Od liczby rozmów wykazanych przez liczniki udziela się 10% rabatu.

Za ewent. rozmowy ponad przewidziany kontyngent opłata za każdą ponadkontyngentową rozmowę wynosić będzie: w kategorji I po 8 gr., w kategorji II po 6 gr. i w kategorji III po 20 gr.

PP. Abonenci kategorji III mają prawo odstępowania telefonu do użytku osobom obcym za opłatą.

Pozostałe opłaty abonamentowe (za aparaty dodatkowe, dzwonki, słuchawki, gniazda, odległość i t. p.), obowiązujące w I półroczu 1927 r. z dniem 1 lipca b. r. podwyższa się o 10%.

Opłaty wstępne jednorazowe dla nowoprzyłączanych abonentów zostają obniżone z 250 zł na 200 zł.
733

רענטגעניצע פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַפּאַפּאָרט	נאָז, האַלז, אויערען קר.	11-10 3-2 6½-7½
ד"ר ראָזשאַנער	הויט-און געשלעכט-קר.	11–10 2–1
ד"ר גאָלדשטיין-פּאַלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	2-1
ד"ר יוסטמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	2–12
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	12-10 5-4
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען-און געבורטס-הילף	1-11½ 6-5
ד"ר מאַנטאַר	כירורגישע-קראַנקהייטען	4 5 און 1-2
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	1-11 7-6½
ד"ר סטופּעל	רענטגען	12–2 6-4
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-אַרצט	7–3
נ. ראָזעס	צאָהן-אַרצט	2–9

צאָהן-פּלאָמבירונג, בעליכטונגען, קראָנען, פּלאָמבען, א. א. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
רענטגען-אינסטיטוט
הילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגען-שטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, לעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שוועסטער.
אַנמעלדונגען נעהמען שוועסטער (סקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
ווייזט איין ד"ר שטאָט.

„COSMOPOLIS“ פרעגט נישט וועגען

די יענינגע, וועלכע האָבען בענוצט נאָר דאָס איינע מיטעל, נאָר פרעגט די, וועלכע האָבען בענוצט אַלע מיטלען און זיי וועלען אייך זאָגען, אַז דאָס ערפאָלגרייכסטע פון זיי, דאָס אַנגענעהמע און דער אָנווענדונג און דאָס ווירקזאַמסטע איז נאָר

COSMOPOLIS

וואָס פלעגט מיט ערפאָלג און בעהאַלט אויסגעצייכענט די פרישקייט פון פנים, הענד און קערפער.

קאָסמאָפּאָלים איז נישט קיין קרעם.
קאָסמאָפּאָלים איז נישט קיין פּאַסטע צום גלעזלען.
קאָסמאָפּאָלים איז אינגאַנצען עפּעס נייעס און ביז איצט נאָך נישט געווען.

הויפּט-סקלאַד אין פּוילען: ROMAN WŁODARSKI, WARSZAWA, LUBIECKIEGO 5

צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען, אַפּטייק-סקלאַדען און פּערפומעריע-געשעפטען. פּרייז 2.50 זל. פּער שטיק. ווען מ'קריגט נישט, דאַרף מען זיך ווענדען צום הויפּט-סקלאַד פאַר פּוילען. פאַר קונים פון דער פּראָווינץ ווערט אַרויסגעשיקט נאָכ'ן בעקומען פאָראויס 2.75 אָדער 3.25 אויף אַ נאָכנאַהמע.

883 היט זיך פאַר פעלשונגען!

פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויף אייגענער רעכנונג ווערען געזוכט.

Dyrekcja

735

Kolei Elektrycznej Łódzkiej, Sp. Akc. zawiadamia niniejszym, iż z dniem 26 czerwca 1927 r. uruchumiona zostanie nowa linja Nr. 16, która kursować będzie od ul. Konstytucyjnej ulicami: Rokicińską, Główną, Piotrkowską, Radwańską, Żeromskiego i Kopernika do Dworca Kaliskiego i z powrotem.

Kurs linji Nr. 6 zmieniony zostanie w ten sposób, że linja ta biec będzie od Bałuckiego Rynku ulicami: Zgierską, Nowomiejską, przez Plac Wolności, ul. Konstantynowską, Gdańską, Kopernika i Żeromskiego do Radwańskiej i z powrotem.

אכטונג!

צוליב'ן נישט בעקומען קיין קאנצעסיע אויפ'ן פענסיאָנאַט, ווערט געבעטען נישט צו קומען.

מיט אַכטונג

גליצענשטיין לוטאָמירסק.

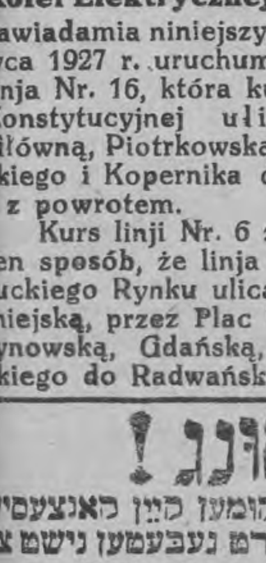

פאַבריק פון

זשיראַנדאָלען

ווי אויך גאַלוואַנישע בראָנזיר-אַנשטאַלט

מ. לידער, לאָדז

צעגעלניאַנאַ 33, טעל. 53-41

נעהמט אָן אַלערליי געגענשטענדע צו איבערגילטען, פערזילבערן, ניקלען, בראָנזירען און אָקסידירען. עס ווערען אויסגעפיהרט אַלערליי רעפּעראַטורען פון פערשידענע מעטאַלענע און זילבערנע געגענשטענדע. פּינקטליכע אויספיהרונג.

148 גוט און ביליג מיט אַ גאַראַנטיע פאַר דויערהאַפטיגקייט.

ביי קויף און ערקויף

מעבעל

דיוואַנעס, פעלצען, ניי מאַשינען, גאַרדעראָבען, סאָמאָוואַרען א. ז. וו. און צאָהל די העכסטע פּרייזען

א. וויצמאַן נאַרוטאָוויטש 19
(דזשעלנאַ)

און מעבעל-געוועלב, (פּריוואַט-וואוינונג שענקעוויטשאַ 29)

ביי מיר איז שטענדיג דאָ פאַרט. גענוצטע מעבעל און גוטען צושטאַנד צו פערקויפען. 1339

טליתים-פאַבריק

אויסערגעוועהנליכע אויסוואַהל פון וואָלענע, האַלב-וואָלענע און זיידענע טליתים פון ...עשע, ווי אויך טליתים-קטנים, הורט און דעטאַל! מיט אויספּראַסירונג, אויך גאַרטלען, שפּאַגיעס און ציצית צו בעקומען ביליגער ווי איבעראַל

ביי א. ה. ציטרינאָוויטש, קאַמיענאַ 6,

אין צווייטען הויף פּאַרטער, קומט און איבערצייגט אייך! 898 בעמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלטע טליתים צו וואַשען.

Dr. med. BRAUN

פּאָלודניאָוואַ 28

טעלעפאָן 40-26

ספּעציעל-אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע. בעהאַנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האָר-אויספאַל)

נעמט אָן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אָוועגד

היילפער אַנאַלוישע קורסען

פאַר שוואַכבעפעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער, שפּראַכשטערונגען (שטאַמלען, פויפשפּרעכען)

Dr. med. A. Szmirgeld

נערווען-אַרצט.

עלעקטריזאַציעס, ליכטהיילאַפּאַראַטען.

CEGIELNIANA 6, tel. 51-89

עמפפאַנגט פון 5 — 7 אָוועגד.

Dr. ADAM GROSGLIK

Al. Kościuszki 27, tel. 51-78

הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און ליכט-היילאינסטיטוט נעמט אָן פון 4—7 אין אָוועגד.

Dr. med. Ludwik Rapeport

Pr. Narutowicza 25 (Dzielna) tel. 44-10.

ספּעציאַליסט פאַר נירען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען. נעמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אָוונט.

Blask słońca

i „mydło Kołłontay z pralką“ to najlepsze źródła hygjeny bielizny i całego gospodarstwa. „Mydło Kołłontay“ czyści bowiem ogromnie szybko i intensywnie, a gęsta i miła w dodatku piana zbiera brud, nie niszcząc tkanin i rąk. „Mydło Kołłontay“ jest oszczędne w użyciu i tanie, pieni się silnie już przy niewielkiem tarciu. Jest to zatem ideał gospodyń. Prosimy spróbować jaknajrychlej.

Mydło

KOŁŁONTAY

z pralką

1845 גענעראַל-פערטרעטער אויף לאָדז:

S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

קויפט נישט קיין מעבעל

בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט, אַז אין מיין מעבעל-געשעפט

גדאַנסקאַ (דלוגאַ) 44 Ch. ŁAZNIK

נור ביי מיר קענט איהר שעהנסטע מעבעל קויפען פערשידענע און ביליג.

בעמערקונג: איך קויף אויך פערשידענע מעבעל, דיוואַנעס, פעלצען, ניי-מאַשינען, סאַמאָווארען א. אז. וו. איך צאָהל די העכסטע פּרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

לונגען-קראַנקהייטען!

רעקאָמענדירט דורך די הי"ה דאָקטוירים

Balsam Thlocolan Aqe

פאַר סוכאָטעס, בראָנכיט, הוסט

פערליינכטערט ביי פלעגמע, פערשטאַרקט דעם אָרגאַניזם און דעם װאָלבאַמגעפיהל פון קראַנקען, פערגרעסערט די וואָג פון קערפער

„Balsám Thlocolán Aqe“ פערקויפען אַפּטייקען

פערלאַנגט נור אין אָריגינעלער פּאַקונג פון דער אַפּטייק 1692

A. Gąseci w Wárszáwie, ul. Leszno 14

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-אַרצט

St. GELBERG

זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08

הײלט גאַנץ פערנאַכלעסיגטע ציינער און מאַגען-קראַנקהייטען. צאָהן-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע ציין; נעהמט אָן פון 9—12 פאַרמיטאָג און פון 3—7 אַ זייגער אָוועגד. ביליגע פּרייזען. 1481

עלטערן!

פאַר 3 זלאָטים אַ וואָך ווערט געלערנט מיט קינדער דאָס לערנען און פאָלקס-שולען: חומש, רש"י, נ"ך, משניות, גמרא, יהדות, היסטאָריע, רעדען און שרייבען העברעאיש און יודישע בריות ועלבסט צוזאַמענשטעלען, דורכ'ן בעוואוסטען אָרטאָדאָקסישען העברעאישען לעהרער י. ד. ראַזענפעלד, פלאַץ וואָלנאָשטשי 6 קמער פּ. רעכטס 2 שט. בעם: פּמערען אויך אָנגענומען אָנפענגער פון 5 יאָהר אָן. אַ שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאָלג גאַראַנטירט!

דאַנטיסט און צאָהנטעכניקום

י. ביטענסקי

5 קאָנסטאַנטינער 5

נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוועגד.

פּרייזען ביליגע! פּאַראַנטירע אָהן געצאַהלט

לאָדז, אַנדרעספּאָל-קראַשעוו

„Kurjer“ שטענדיגע אויטאָבוס קאָמוניקאַציע

אָבפאָהר פון קראַשעווע, פון ווידזעוו ביי דער טראַמוואַי-סטאַציע נומער 10 און די שעה'ן 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19.

אָבפאָהר פון לאָדז, פון קראַשעוו, אַ זייגער 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20.

689

מעדכען-גימנאַזיום

מיט פולע רעכט פון רעגירונגס-שולען (קאַטעגאָריע A)

MARJA HOCHSTEIN פון

וואָלטשאַנסקאַ 23, טעל. 14-27

דאָס איינשרייבען פון נייע שילערינס דויערט ווייטער. די קאַנצעלאַריע איז אָפען פון 10 ביז 2 מיטאָג און פון 4 ביז 7 פאַרנאַכט.

736

JÓZEF KNAPIK

עלעקטראָטעכנישע אַנשטאַלט און רעפּעראַטור-וואַרשטאַטען

לאָדז, פּושעיאַזד 6, טעל. 60-90.

נאָכ'ן אויפלעזען פון'ם שותפות אונטער דער פירמע

740 **„KNAPIK, SCHÖNBERGER i S-ka“**

פערטיג איך ווייטער אויס צו צוגענגליכע פּרייזען, צום שנעלסטען טערמין צוגעאַרבייטע נייע קאָלעקטאָרען און רעזערוו-באַבינען, רעפּעראַטורען פון דינאַמאָ-מאַשינען און מאָטאָרען, טראַנספאָרמאַטאָרען און אַלערליי עלעקטרישע אַפּאַראַטען.

כ'באַזיץ אויף לאַגער מאָטאָרען, דינאַמאָ מאַשינען, בערעטשען צו דינאַמאָ-מאַשינען און מאָטאָריאַלען פון אַלערליי גרויסען. בערשטעל האַלטערס, מאָטאָר- און טראַנספאָרמאַטאָר-אַ"יל.

ביליג און גוט!

ספּאָרט-וואַגען	58.— זל.
קינדער-בעט מיט ניקל און שאַטק. מאַטראַץ —	65.—
אַמעריקאַנקע	30.—

פאָדערט איבעראַל!

די גאַראַנטירטע פעלד-בעטען פון דער פירמע

„PALMA-PATENT“

לאָדז, פּולנאָצנאַ 24. טעל. 31-85.

הורט. פאַר רעזעלקיים גאַראַנטירט. דעטייל.

Dr. St. HEINRICH

ספּעצ. פאַר קינדער- און אינערן-קראַנקהייטען.

פּאָמאָרסקאַ 10, טעל. 47-60

עמפּפאַנגט פון 4 ביז 6 נאָכמיטאָג, אויך אין זשעכאָוויץ אין דער

Willa Sokołowskiego obok dworca.

Dr PRYBULSKI

זאַוואַדזקאַ 1, טעלעפאָן 25-38

וועגערישע און האָר - הויט - קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען; נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוועגד דאַמען: פון 4—5 נאָכמ.

אַבאָנעמענט-פּרייז:

אין לאָדז: אַ חודש — 5 זלאָטעס, — אויף דער פּראָווינץ: אַ חודש — 6 זלאָטעס, אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער. — פאַר'ן אינהאַלט און פאָרמען פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

אַנאָנסען - פּרייז:

פאַר 1 מילימעטער - שורה. פאַרן טעקסט 15 גראָשען, פרייטאָג 20 גראָשען, אין טעקסט 40 גר., פרייטאָג 60 גראָשען, נאָכ'ן טעקסט 10 גראָשען, פרייטאָג 15 גראָשען, — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצענט טייערער. אויפ'ער דער שטאָט 50 פּראָצענט טייערער.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.